hlasy

Z DOMOVA A MISIÍ

5

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty tretí,
máj 2019 | **1,00 EUR**

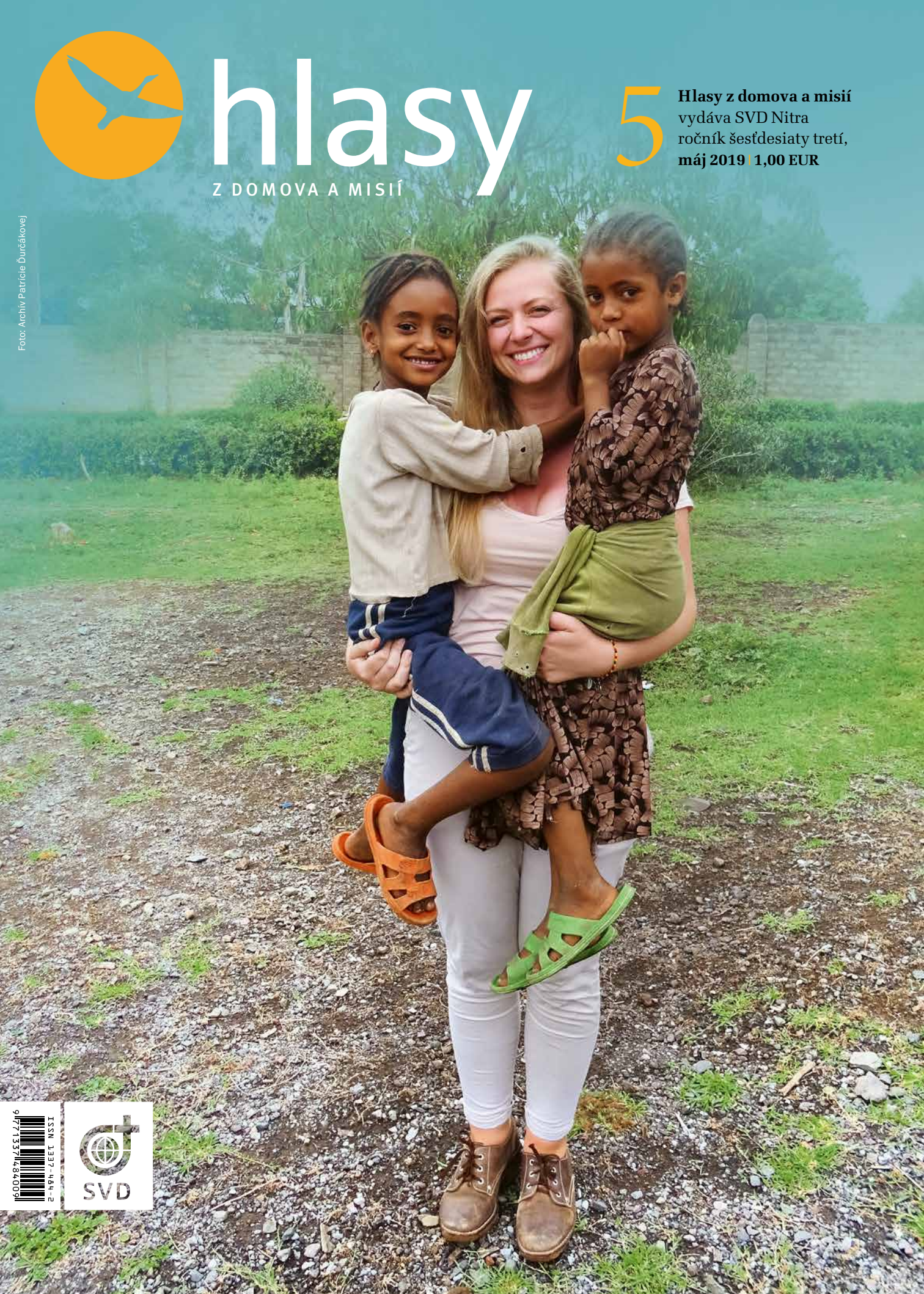

Foto: Archív Patrície Ďurčákovej

ISSN 1337-484X
9 771337 484009

SVD

Chrániť Božiu nádheru

Text:
P. Michal Marhefka SVD
Foto:
Archív SVD

Konečne prichádza čas, keď si môžeme plnými dúškami vychutnávať krásu Bohom stvoreného sveta. Hľadiac na okolitú prírodu, znova si uvedomujeme veľkosť, krásu a najmä lásku Boha, ktorý nás povolal byť vládcami tejto nádhery. Táto cesta poznania je najdostupnejším dôkazom existencie Boha, prvozvestovateľ Tvorcu, ktorý klope na dvere ľudského srdca ešte do príchodu vierozvestcov.

Tu pre kresťanov vzniká nová úloha svedectva viery vo všemohúceho Stvoriteľa a Pána, ktorý v dôvere odovzdáva človeku svet. Naše právo naplniť a podmaniť si zem je automaticky spojené aj s povinnosťou zachovať ju, ako pre seba, tak aj pre budúce generácie, pretože jedine tak dar zostáva darom, ktorý časom naberá na cene i na plodoch svojho rozvitia.

Ochrana Božej prírody ako spoločného priestoru Božích tvorení je jedným z prvých prikázaní daných človeku na rovine s plodením a prácou. Ekológia nemôže byť cudzia kresťanovi, ktorý skôr než všetci ostatní si má byť vedomý svojej zodpovednosti za svet okolo seba pred Bohom. Neraz sa stretávame s pretenziami, že iné náboženstvá vystupujú viac za spojenie s prírodou, než je to v kresťanstve. Pri tom si nevšímame princípy i príčiny, z ktorých vychádza ich pohľad na prírodu alebo na naše zabudnutie o nej.

Východné náboženské predstavy o reinkarnácii sa boja zneužívať bytosti, aby nezneuctili niektorú z prevtelených duší. Teda nie príroda, ale človek je u nich na prvom mieste. Tým vyjadrujú čiastočne biblickú pozíciu vzhľadom na ľudské prvenstvo v stvorení. Zároveň však viera v panteizmus, spojenie všetkého so všetkým, ten istý princíp popiera a svoje miesto stráca nielen človek v spleti jednej celosvetovej duši boha, ale aj príroda, ktorej koncom, rovnako ako u človeka, bude harmónia ničoho.

No aj takáto pozícia a záujem o ochranu živých bytostí môže kresťanom poslúžiť ako odpravný bod, z ktorého začnú hlbšie a presnejšie svoju robotu nad povznesením prírody súhlasne jej cieľu a hodnote.

Pravda je taká, že sme skutočne pánmi sveta. Ale ak to má byť kresťanské vyjadrenie, musíme vždy hľadieť, ako sa správa naozajstný Pán. Kristus nám dal jasné svedectvo obety a služby. Pán si zaslúži úctu jedine konajúc v spomínanom pláne. Preto je kresťan osobitne povolaný angažovať sa v ekológii, vediac, že tým slúži skutočnému Pánovi všetkého. Sme pánmi tu a teraz, ale rovnako v perspektíve večnosti zostávame sluhami, ktorým bude treba vydať rozpočet z mín, ktoré sme dostali. Ak zo stvoreného sveta zostane len veľké smetisko či spúšť, to budeme na tom horšie ako sluha, ktorý svoju mínu zakopal, nevrátime Bohu ani to málo, čo sme dostali. Sklameme ho, lebo zdôverené sme nezveľadili a dôveru sme si nezaslúžili.

Kresťanom, aj keď sa tomu nechce veriť, nebola ľahostajná príroda. Kým sme boli ako roľníci spojení s poľom a cirkevným rokom, vedeli sme si uctiť Boha, ktorý požehnáva plody ľudských rúk i samu prírodu, s ktorou treba dobre vychádzať a narábať, ináč jedna búrka, jeden nečas zničí

všetku námahu. Naši pustovníci či iní mnísi vyhľadávali ticho lesov, kde kontemplovali veľkosť Boha prejavenú v tak rozmanitej kráse fauny a flóry. Všetci mali na pamäti prvotný raj, ktorý sa akoby zrkadlil v našom malom svete lesov, lúk a polí. Niektorým sa darilo natoľko splynúť s týmto svetom, že im posluhovali divé zvery, alebo ich navštevovali nebeské vtáky. Títo ľudia, svätci, mali úctu k Bohu a jeho stvoreniu, preto už za života zakusovali poriadok obnoveného sveta bez prejavov ako divej dravosti, tak i nechránenej ustráchanosti.

Škoda, že s nástupom rôznych bezbožných prúdov v politike a filozofii bola táto symbióza pozbavená svojho prameňa – Boha. Najskôr bezbrehé vykorisťovanie prírodného bohatstva i lacnej pracovnej sily, neskôr radikálne, ľavicovo orientované záchranárske lobby stvorilo priestor pre špekulantov, kde jedni kričia a druhí kradnú. A znova sme pri kresťanoch, ktorí by mali pripomenúť obom táborom, že cieľom ochrany je v prvom rade dobro človeka, ktoré sa však meria v perspektíve generácií, a nie momentálnej výhody. Už dávno poznáme príslovie „dneska hojno, zajtra...“, ktoré nám napomína hlúposť hocakého unáhleného využívania materiálnych dobier, ktoré nie je ničím iným ako nezrelým egoizmom, kde neostáva ani kúsok lásky a zodpovednosti nielen za cudzích ľudí, ale dokonca ani za vlastné deti.

Ak máte možnosť, vneste svoj vklad v ekológiu, recyklujte, šetrite energiami, chráňte lesy, lebo i k tomu sme povolaní na slávu Božiu.

Obsah

4 | Nič nie je samozrejmé!
6 | Udalosti
8 | Zomrel páter Bernard Kuľha SVD
11 | Na misiách v Etiópii

15 | Jazyk a misia
16 | Pokrstení a poslaní – choďte, učte, krstite
18 | Spomienky na sestru Veroniku Theresiu Ráckovú SSpS
20 | Posynodálna apoštolská exhortácia Christus vivit v stručnom prehľade
23 | Knižná ponuka
24 | Afrika – kontinent nádeje

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD, P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD
Jazyková úprava: Zuzana Fyodorovová;
Grafická úprava: Pergamen, Trnava;
Vytlačili: Tlačiareň P+M, s.r.o.;
Objedn. zasielajte na adresu red.: **„Časopisy“**,
Spoločnosť Božieho Slova, Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: **www.verbisti.sk,** e-mail: **hlasy@svd.sk**

Milí misijní priatelia!

Prežívame jar a vo vzduchu cítiť život. Prirodzene nás to privádza k radosti. Ale príležitosť k radosti máme aj preto, že prežívame mesiac Panny Márie, ktorá je našou Matkou. Matka vždy vie, čo jej dieťa potrebuje a dieťa sa vo všetkých svojich trápeniach utieka k svojej matke. A tak po celé generácie ľudia sa vždy utiekali k Panne Márii, ktorá je Matkou nás všetkých. Dejiny Cirkvi začali slovami zvestovania, slovami, ktoré podľa Evanjelia sv. Lukáša povedal anjel Panne v Nazarete: „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou! Neboj sa, Mária! Našla si milosť u Boha. Duch Svätý zostúpi na teba.“ A to znamenalo: Stane sa matkou Syna a dá mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho. Bude to Boží Syn. (Lk 1, 28-33) Pri zvestovaní sa Panna Mária podľa evanjelia zarazila. Boh sám ju upokojil, ako priateľ upokojuje priateľa, aby sa nebála. Potom jej dal do súvisu Ježišovo Božie tajomstvo s tým, čo aj ona sama už poznala zo Sv. písma. Jej syn bude Synom Najvyššieho, ktorého izraelský ľud očakával odpradávna ako Mesiáša, ako Božieho Pomazaného. A aby bolo toto tajomstvo ešte bližšie a živšie, anjel zaradil jej syna do rodu, ktorého praotcom je Dávid. Jej syn Ježiš vyslobodí svoj ľud z hriechov a bude požehnaním sveta. Panna Mária počula pri zvestovaní ešte aj iné slová, slová útechy a uistenia: „Hľa, Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe.“ Po poukaze na dejiny počula tak Mária čosi celkom blízke: tu je Alžbeta! To akoby Mária počula: neboj sa, nie si sama. Nie si jediná, ktorá sa cíti teraz takmer bezradná. Aj Alžbeta už prežíva Boží zázrak, čaká tiež syna. Ste dve ženy, dve príbuzné, dve matky, teraz ešte príbuznejšie a bližšie. Môžete sa stretnúť a zdôveriť sa s ťažkosťami i radosťami, môžete sa podeliť s Božím požehnaním pre vás i pre celé ľudstvo. Veď nijaký človek nemôže dobre niesť a uniesť svoje poslanie a svoje ťarchy celkom sám. Aj ten najsilnejší sa poteší, keď mu Boh pošle do cesty priateľa, spoločníka, človeka rovnako zmýšľajúceho, ochotného a obetavého. A tak Mária dostala priam podnet, aby navštívila svoju príbuznú Alžbetu. Panna Mária išla na Boží podnet navštíviť svoju príbuznú Alžbetu. Taký starostlivý je Pán Boh! Aj dnes nám posiela uprostred starostí do cesty ľudí, ktorí sú nám oporou – rodičov, bratov, sestry, priateľov, kňazov, Cirkev. Pán Boh vie, čo potrebujeme my, čo potrebuje Cirkev i svet. A chce, aby sme sa podporovali ako jedna rodina. Želám vám pekné prežitie krásneho mariánskeho mesiaca máj.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za odberateľov Hlasov
odslúžim 2. mája, za horliteľov 4. mája 2019.
Šéfredaktor

▲ Arcibiskup Henryk Hoser: Medžugorie už nie je podozrivým miestom

„Medžugorie je v prvom rade znakom živej Cirkvi. Atmosféra miesta prispieva k modlitbe, pohostinnosti a obráteniu," zdôraznil arcibiskup Henryk Hoser v rozhovore pre taliansky denník Avvenire. Poľskému hierarchovi zveril pápež František Medžugorie, aby sa bližšie pozrel na štýl a duchovné ovocie pastoračnej práce. Táto balkánska farnosť je na celom svete známa údajnými mariánskymi zjaveniami, ktoré prebiehajú od 26. júna 1981. Podľa arcibiskupa Henryka Hosera Medžugorie prestalo byť podozrivým miestom. Aktivity farnosti majú celosvetový dosah. Každý deň sem prichádzajú pútnici z celého sveta. Približne tri milióny ľudí ročne. Rozmanitosť foriem zbožnosti na tomto mieste je veľmi bohatá. Na jednej strane je tu ľudová religiozita s tradičnými prvkami, ako je ruženec, eucharistická adorácia, pút, krížová cesta, na druhej strane je tu hlboké zakorenenie vo sviatostiach, okrem iného vo sviatosti zmierenia. Atmosféra miesta veľmi prispieva k tichu a meditácii. Modlitba sa koná nielen počas krížovej cesty, ale aj v trojuholníku, ktorý vyznačuje Kostol sv. Jakuba, vrch zjavení, na ktorom je modrý kríž a hora Križevac, kde bol v roku 1933 pri príležitosti 1900. výročia Kristovej smrti postavený biely kríž. Podľa arcibiskupa Henryka Hosera drvivá väčšina pútnikov neprichádza na toto miesto kvôli zjaveniam. Sú viac priťahovaní atmosférou modlitby, ktorá je v súlade s hudobnou harmóniou, ktorá je súčasťou tejto kultúry. Pre zástupcu Svätého Otca je dôležité, že vizionári sa aktívne zúčastňujú na živote farnosti a zapájajú sa do stálej formácie, aj v kontexte spoločenstva. •

▪ Svätý Otec František už šesť rokov celebruje omše v Dome sv. Marty

Dňa 22. marca uplynulo presne šesť rokov od chvíle, keď pápež František celebroval prvú svätú omšu v kaplnke Domu sv. Marty vo Vatikáne. Svätý Otec sa totiž ihneď po svojom zvolení na Petrov stolec rozhodol bývať v Domus Sanctae Marthae. V kaplnke tejto rezidencie každé ráno od pondelka do štvrtka slávi sväté omše, na ktoré pozýva veľké skupiny veriacich. Často je na nich viac ako 50 ľudí. Na prvú svätú omšu 22. marca 2013 boli pozvaní, na ich veľké prekvapenie, vatikánski smetiari a záhradníci, celkovo okolo 30 ľudí. Svet obletela fotografia, na ktorej títo vatikánski zamestnanci v zelených montérkach sedia na stoličkách v kaplnke a za nimi v poslednom rade sedí novozvolený pápež a modlí sa. Od toho dňa sa stali tradíciou nielen tieto sväté omše, ale aj pápežove homílie, ktoré na liturgii zaznievajú ako meditácia bez pripraveného textu. Počas šiestich rokov predniesol Svätý Otec v kaplnke Domu sv. Marty 678 homílií. •

▲ Svätý Otec kondoloval po prudkých dažďoch a po záplavách v Iráne

Štátny sekretár kardinál Pietro Parolin v mene pápeža Františka zaslal kondolenčný telegram do Iránu obetiam záplav, ku ktorým došlo v dôsledku prudkých dažďov v dňoch 19. – 20. marca. V pápežskom telegrame sa píše: „Jeho Svätosť pápež František bol zarmútený, keď sa dozvedel o stratách na životoch, zraneniach a škodách spôsobených povodňami, ktoré postihli rôzne regióny Iránu, a požiadal ma, aby som tlmočil jeho srdečnú solidaritu so všetkými postihnutými.

Jeho Svätosť odporúča duše zosnulých láske Milosrdného a zvoláva božie požehnanie útechy a sily tým, ktorí smútia. Modliac sa za záchranársky personál pohotovosti a všetkých usilujúcich sa poskytnúť pomoc, zveruje iránsky ľud prozreteľnosti Všemohúceho.“

Záplavy postihli 25 z 31 iránskych provincií, prišlo o život najmenej 18 ľudí a viac ako 71 bolo zranených. •

▲ Uplynulo už 290 rokov od vyhlásenia Jána Nepomuckého za svätého

Jeden z najvýznamnejších českých svätcov, patrón právnikov, lodníkov, mlynárov, spovedníkov a pre katolíkov symbol mlčanlivosti, odvahy a spoľahlivosti, Ján Nepomucký, bol 19. marca 1729 pápežom Benediktom XIII. vyhlásený za svätého. Kanonizáciou Nepomuckého tak vyvrcholila legenda, ktorá je s ním spojená. Telo umučeného generálneho vikára pražského arcibiskupstva nechal v roku 1393 zhodiť z Karlovho mosta do Vltavy kráľ Václav IV. •

▲ Cyklisti Európy a Afriky u pápeža: Šport učí nevzdávať sa dobrého cieľa

Svätý Otec privítal v marci na osobitnej audiencii vo Vatikáne účastníkov výročného kongresu Európskej cyklistickej únie. Hosťami podujatia boli aj zástupcovia Africkej konfederácie cyklistiky. „Vzťah športu a Cirkvi má dlhú históriu,“ začal po pozdrave pápež František v príhovore zástupcom cyklistických združení. Pripomenul, ako šport pomáha v ľudskom raste každého človeka: učí vytrvalosti, obetavosti a zriekaniu sa. Zvlášť cyklistika podľa slov Svätého Otca učí zdolávaniu námahy, odvahe, integrite, altruizmu a tímovému duchu. Pápež pripomenul, že športovci majú veľkú príležitosť prinášať všetkým, predovšetkým mladým, pozitívne životné hodnoty a túžbu zasvätiť ho vysokým a ušľachtilým cieľom. •

Nič nie je samozrejmé!

Text: P. Milan Bubák SVD
Foto: P. Marcel Martinko SVD

Kedysi sa premietal v našich kinách americký film Medisonské mosty. Bol to veľmi silný film so silným príbehom. Pojednával o kríze istej ženy v strednom veku, ktorá žila so svojím manželom na jednej z odľahlých fariem amerického vidieka. Nebudem tu rozoberať samotný príbeh, krízu a jej vyriešenie. Čo si tu skorej chcem všimnúť, je spôsob výstavby deja filmu.

Film sa vlastne rozvíja na základe denníka, ktorý po smrti tejto ženy čítajú jej deti, syn a dcéra. Denník nájdu kdesi medzi vecami, ktoré po sebe zanechala ich zomrelá matka. Udalosť, ktorú v ňom popisuje a ktorá sa stala podkladom pre film, sa odohrala dávno, veľmi dávno, snáď pred tridsiatimi rokmi, keď tieto dve deti, dnes už v dospelom veku, boli ešte malými drobnými deťmi. Veľmi prekvapujúce na tomto príbehu je obdiv a úžas, ktorý prežívali deti spomínanej ženy pri čítaní jej denníka. Bol to obdiv a úžas nad jej vnútorným životom, o ktorom ani najmenej netušili, že ho táto ich matka má taký bohatý. Matka o svojom živote, o svojich príbehoch a o mnohých svojich pocitoch nerozprávala nikomu. Ani svojmu manželovi a tobôž svojim deťom. Mohli by sme sa pýtať prečo? Jedným z dôvodov by mohlo byť to, že každý jeden z nás máme v sebe veci, ktoré považujeme za svoje tajomstvá a neradi o nich hovoríme. Najlepším riešením pre nás je zobrať si ich do hrobu. Alebo ich jednoducho napísať na papier, a tak ich dostať zo seba von. No ďalším dôvodom môže byť aj to, že na ten náš vnútorný svet sa nás nikto nikdy nepýtal. A nie je ľahké hovoriť o svojich vnútorných pocitoch človeku, ktorý sa o náš vnútorný svet nezaujíma. Toto je časté v manželstvách či v rodinách. Žijú vedľa seba dvaja (či viacerí) ľudia a v skutočnosti títo ľudia sú si úplnými cudzincami. Nikdy si ten svoj svet jeden druhému neotvoria.

No môže to byť aj inak. Napríklad, že svoj vnútorný svet otvára len jeden. Napríklad jeden z nich sa o toho druhého naozaj zaujíma, a preto sa ho pýta. A druhý odpovedá. A časom sa tieto roly ustália. Jeden sa pýta, druhý odpovedá alebo sa otvára. A tak sa stane, že jeden sa stane pre druhého bútľavou vŕbou. Naopak to nefunguje. Toto môže plodiť mnoho bolesti, aj keď sa to navonok nezdá. Totiž človek, ktorý len počúva, ale nemá vedľa nikoho, kto by sa zaujímal o jeho (či jej) vnútorný svet, sa často cíti veľmi nesvoj, aj keď to nemusí dať navonok najavo. Jediným spôsobom, ako sa to dostane von, býva často denník, ktorý si pozostalý alebo pozostalí môžu prečítať po jeho smrti.

Hovorí sa, že láska matky je najdokonalejším obrazom lásky Božej. Totiž je to láska, ktorá nás predchádza; t. j. nemusíme si ju zaslúžiť alebo nejako vymáhať.

V druhú májovú nedeľu máme Deň matiek. Dovoľte mi, aby som po tomto úvode uvažoval o dlhoch, ktoré máme voči svojim matkám. Skorej, než budem hovoriť o našich dlhoch voči nim, však chcem pripomenúť, že ich tu nemienim idealizovať. Aj matky majú svoje slabosti a tiež spôsobujú pomerne dosť bolesti. Niekedy dokonca láskou, čo je dosť veľký paradox. Skúsenosti mnohých detí hovoria, že nie je pre nich ľahké vymaniť sa spod vplyvu

matky a stať sa konečne samostatnými. Niekedy pomôže rozhovor. V ňom si vyjasníme svoje predstavy a mnohým rodičom to stačí. S prekvapením po takomto rozhovore konštatujú, že si naozaj isté skutočnosti neuvedomovali. Totiž že svojmu synovi či dcére, nakoľko sú dospelí, musia dať slobodu a dôveru. A aj v prípade, že by sa mýlili, nemajú právo ich manipulovať.

Niekedy sa situácia sama upraví, keď odídete z domu – a v tomto sú tí, čo sú zďaleka a bývajú na internáte vo výhode: majú totiž príležitosť odseknúť si definitívne pupočnú šnúru.

No niekedy je to naozaj boj a jediné, čo pomôže, je radikálny postoj v zmysle: láskavo, ale pevne. To znamená: musím si brániť svoje práva a svoje teritórium. A to láskavo; t. j. nie s krikom, hnevom a urážkami, ale pevne; t. j. bez váhaní, bez povoľovaní manipulácií či vyhrážok z ich strany. Na toto treba však veľa odvahy, trpezlivosti, vytrvalosti, pevných nervov a povzbudzovania od niekoho, komu dôverujem.

No napriek týmto problémom s rodičmi, vlastne predovšetkým s matkami, nesmieme zabúdať, že postava matky je tou najcennejšou postavou v našom živote. Hovorí sa, že láska matky je najdokonalejším obrazom lásky Božej. Totiž je to láska, ktorá nás predchádza; t. j. nemusíme si ju zaslúžiť alebo nejako vymáhať. Je tu často skorej, než sme tu my. Je to láska bezpodmienečná. Iné typy lásky majú veľa zo sebectva. Materská láska – samozrejme až na výnimky – nie je láskou sebeckou. Dáva potichu, nenápadne, nehlučne, bez nároku na odplatu...

Z našej strany tu však je povinnosť. Spýtam sa vás úprimne: koľkí z vás poznáte svet svojich matiek? Koľkí viete, čo vaše matky vlastne prežívajú? Aké sú ich potreby, aké sú ich túžby, aké sú ich ašpirácie? Čo ich vlastne stálo to, že ste sa stali tým, čím ste sa stali? Tí, ktorí sú adresátmi lásky, by si mali lásku matiek všímať. Totiž často príde k tomu, čo sme si hovorili vyššie spomínaným príbehom. O tom, že tá, ktorá nám dávala vlastne najviac lásky, mala tiež aj svoj svet, aj svoje potreby, aj svoj život, aj svoj príbeh, no o tomto všetkom sa dozvieme až po jej smrti. Jej svet bol bohatý, možno bolestný, no my sme sa nikdy oň nezaujímali. Brali sme ho ako samozrejmosť.

To, že sa matka o nás starala, zabezpečovala nám naše potreby, trápila sa nad tým, či sme v poriadku, pokladáme za tak samozrejmé, ako nič na svete. Lenže na svete nie je nič samozrejmé. Od zrelého človeka sa očakáva, že bude nad vecami, ktoré dostáva, uvažovať. Myslím, že toto, presne toto je podstatou aj našej viery. Božia láska je láska akčná a náš postoj by mal byť postojom reakcie, t. j. odpovede. Božia láska je prvá a my sa stávame veriacimi až vtedy, keď sa dostaneme do stavu úžasu nad tým, čo vlastne Božia láska pre nás všetko robí.

Dnes máme teda možnosť uvažovať nielen nad tým, akú máme podlžnosť voči svojim matkám. Ako im prejaviť svoju vďačnosť a pod. Máme možnosť pouvažovať aj o tom, či neberiem veci, ktoré s láskou dostávam od iného, nech je tým človekom ktokoľvek, ako čosi úplne samozrejmé. Zapamätajme si: zrelý človek je človek prebudený. Človek prebudený je človek, ktorý si všíma. A človek, ktorý si všíma, je neustále v úžase. A kde je úžas, tam je vďačnosť.

Nech nás Pán obdarí takouto vďačnosťou.

Udalosti

▲ Služba lektorátu u verbistov

27. marca pri večernej sv. omši v Kostole sv. Arnolda Janssena v Bratislave prijal službu lektorátu seminarista SVD Dávid Kancián. Dávid pochádza z Družstevnej nad Hornádom a je poslucháčom 2. ročníka Teologickej fakulty Trnavskej univerzity. Prefekt seminaristov P. Igor Kráľ SVD predstavil tohto kandidáta a po homílii mu provinciál P. Pavol Kruták SVD udelil službu lektorátu.

Podľa Rímskeho pontifikálu je lektor ustanovený na čítanie Božieho slova v liturgickom zhromaždení a na prípravu veriacich, ktorí pri liturgických úkonoch čítajú Sväté písmo. P. Kruták povzbudil Dávida a pozval ho k tomu, aby čítal pravidelne Sv. písmo a sprostredkovával ho aj iným. Lektorát sa konal práve v deň pohrebu pátra Bernarda Kuľhu SVD a provinciál vyzdvihol, že Božie slovo bolo v jeho živote veľkou súčasťou.

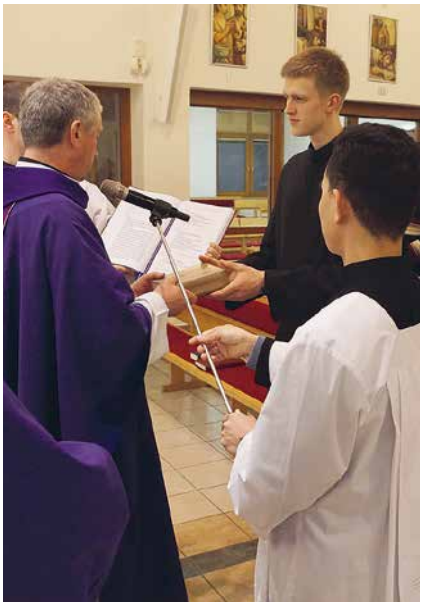

Svedčí o tom jeho kniha Sv. písma a breviár, ktoré boli veľmi ošúchané, opotrebované, teda ich aj často používal. •

▸ Svätý Otec navštívi v septembri Mozambik, Madagaskar a Maurícius

Svätý Otec prijal pozvanie príslušných hláv štátov a biskupov na apoštolskú cestu do Mozambiku, na Madagaskar a na Maurícius. Svoju cestu uskutoční od 4. do 10. septembra 2019.

Ako informoval riaditeľ ad interim Tlačového strediska Svätej stolice Alessandro Gisotti, pápež navštívi mestá Maputo v Mozambiku, Antananarivo na Madagaskare a Port Louis na Maurícii.

Presný plán cesty bude zverejnený neskôr. Motto pre apoštolskú návštevu v Mozambiku vyjadrujú slová: „Nádej, pokoj a zmierenie.“ Na Madagaskar

Svätý Otec František príde ako „Rozsievač pokoja a nádeje“ a ostrov Maurícius ho privíta ako „Pútnika pokoja“. •

▲ Zavraždili britského misionára, angažoval sa aj pri ochrane pralesa

V Peru zavraždili britského misionára Paula McAuleyho z kongregácie Bratstva kresťanských škôl. Zuhoľnatelé telo tohto muža, ktorý sa aktívne angažoval v ochrane Amazonského pralesa a obrane práv domorodých Indiánov, bolo minulý mesiac nájdené v Interkultúrnom študijnom centre "La Salle" v Iquitos, kde pracoval posledných desať rokov. Príčina vraždy sa vyšetruje. Peruánsky episkopát vyzval vládu k čo najrýchlejšiemu objasneniu motivácie vraždy a k potrestaniu vinníkov. Biskupi zároveň pripomenuli, že brat Paul McAuley nie je prvým misionárom, ktorý prelial krv v Amazónii. •

UDALOSTI
máj 2019

1. máj
Sv. Jozef, robotník;

3. máj
Br. Ondrej Tiburtius Kaputa SVD, 30. výročie smrti (1989);

8. máj
Deň víťazstva nad fašizmom;

12. máj
Deň matiek; Svetový deň modlitieb za kňazské a rehoľné povolania;

13. máj
Bl. Panna Mária Fatimská, spomienka; br. Bernardín Jozef Hanák SVD, 25. výročie smrti (1994);

20. máj
Výročie smrti bl. Jozefy H. Stenmans (1903), spoluzakladateľky misijných sestier SSpS;

24. máj
Panna Mária, pomocnica kresťanov; Svetový deň modlitieb za Cirkev v Číne

30. máj
Slávnosť **Nanebovstúpenia Pána**; začiatok novény pred sviatkom Zoslania Ducha Svätého.

◆◆◆

Misijný úmysel apoštolátu modlitby na mesiac máj:
Za Cirkev v Afrike, aby sa prostredníctvom života vlastných veriacich stala zdrojom jednoty medzi jej národmi a znakom nádeje pre tento svetadiel.

Zomrel páter Bernard Kuľha SVD

Text: P. Martin Štefanec SVD
Foto: Archív SVD

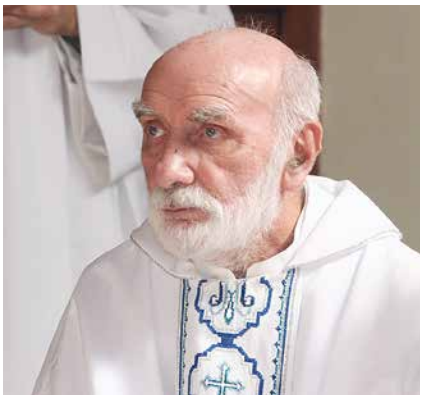

Pán života a smrti povolal k sebe dňa 24. 3. 2019 nášho spolubrata, kňaza-misionára P. Bernarda Kuľhu SVD. Narodil sa 16. 8. 1933 v Hrubove. Do Malého seminára Spoločnosti Božieho Slova v Nitre vstúpil v roku 1945. V roku 1950 musel, po zásahu štátu voči reholiam, Spoločnosť opustiť. Ukončil štúdiá na strednej škole a vyštudoval i zamestnal sa ako stavebný inžinier. V roku 1968 opustil Československo a odišiel do Ríma, odkiaľ bol poslaný do Írska, aby začal formáciu a štúdium filozofie a teológie. V roku 1969 nastúpil do noviciátu Spoločnosti Božieho Slova. Prvé rehoľné sľuby zložil v roku 1970. V roku 1973 zložil doživotné sľuby a 14. septembra prijal kňazské svätenie. V roku 1974 odišiel z Írska do Paraguaja, kde pracoval do roku 1986. Od roku 1986 pôsobil ako misionár v Bolívii, vo formácii novicov a študentov, neskôr vo farskej pastorácii. V roku 2013 sa vrátil na Slovensko a bol na odpočinku v Misijnom dome Matky Božej v Nitre.

Pohrebné obrady sa konali v Nitre
27. marca 2019 o 11.00 hod. sa v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Nitre na Kalvárii slúžila pohrebná sv. omša za pátra Bernarda. Hlavným celebrantom bol provinciál P. Pavol Kruták SVD. Páter Marek Vaňuš SVD vychádzal zo Žalmu 90, kde sa píše: „Pane, nauč nás rátať naše dni, aby sme našli múdrosť srdca.“ K tomu je pozvaný každý človek a kto poznal pátra Bernarda, tak vie, že našiel múdrosť srdca.

Páter Marek spomenul aj osobnú skúsenosť: „Utkvelo mi v pamäti prvé stretnutie s ním niekedy koncom deväťdesiatych rokov, keď prišiel na dovolenku a časť z nej strávil na misijných prázdninách s mladými... Mal tichú až utiahnutú povahu, no súčasne zanietene rozprával o misijných skúsenostiach v Bolívii. Ešte aj niekoľko rokov po jeho odchode z Bolívie nielen medzi spolubratmi, ale aj medzi spolupracovníkmi laikmi bolo jeho meno často spomínané. Pýtali sa, ako sa má, spomínali na jeho prívetivosť. Vtedy mi prichádzalo na um, čo raz povedal ktorýsi spolubrat – bolo to asi v tomto zmysle – ľudia zabudnú, čo si povedal, zabudnú i na to, čo si urobil, no nezabudnú na to, ako sa pri tebe cítili.“ Páter Kuľha mal dar rozdávať pokoj: do každého „domu“, kam prišiel. „...učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom a nájdete odpočinok pre svoju dušu.“ (Mt 11,29)

Po svätej omši pohrebné obrady pokračovali na Cintoríne svätého Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste v Nitre, kde bol páter Kuľha pochovaný. Pohrebu sa zúčastnilo množstvo spolubratov, seminaristov a rodinných príslušníkov pátra Bernarda.

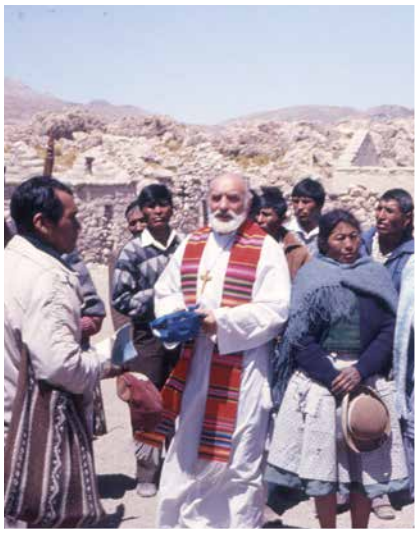

Pozdravný list od P. Piotra Nawrota, misionára v Bolívii, ktorý sa čítal na pohrebe pátra Bernarda Kuľhu:
„Verba doncent, exempla trahunt.“ Možno toto latinské príslovie je najlepším zhrnutím života Bernarda Kuľhu, ktorý strávil medzi nami. Ani hitlerovský nacizmus, ani sovietska nadvláda nedokázali zlomiť jeho vieru, ktorú mu sprostredkovali rodičia – ľudia jednoduchí, ale dôstojní a nábožní. Keď Bernard objaví svoje misijné povolanie v krajine, v ktorej vládne komunistická ľavica, musí zaplatiť neuveriteľnú daň za svoje fiat Bohu, ktorý ho povolal a Arnoldovi, ktorý ho nadchol. Podobne ako Mária, ktorej bol oddaným ctiteľom, musel ujsť

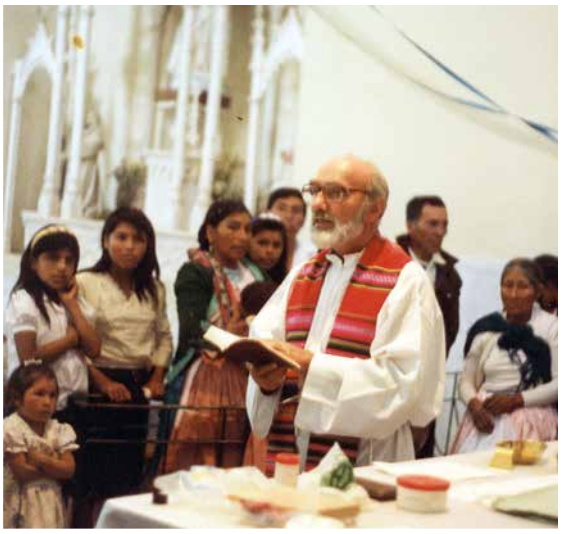

- Páter Bernard Kuľha počas jeho pôsobenia v misiách v Bolívii
- Pohrebné obrady P. Kuľhu. Pochovaný je na cintoríne Sv. Cyrila a Metoda v Nitre

zo svojej krajiny pod hrozbou väzenia, odsúdenia, a prečo to nepovedať: pod hrozbou smrti, aby sa pripravil slúžiť Bohu a Cirkvi v misiách Spoločnosti Božieho Slova. Nakrátko našiel útočisko v Poľsku, potom v Írsku (stal sa občanom tejto krajiny), a toto všetko znášal s trpezlivosťou a nadhľadom, keďže cítil povolanie zdieľať svoj život s obyvateľmi Nového sveta. Arnold bol jeho mentorom, Jozef (Freinademetz) jeho vzorom. Bol pokorný, čistý a poslušný, ale tiež štedrý, chápavý a nadmieru tolerantný voči všetkým, ktorých mu do cesty poslal život. V jeho knižnici vynikala Biblia, životopis Arnolda Janssena a niektoré knihy o spiritualite. Uprostred hlavnej steny v jeho izbe mal svoje miesto kríž, práca guaranijských a čikitánskych rezbárov – Indiánov, ktorým slúžil. Na svojom nočnom stolíku mal dva ružence, akoby pre pokojnú noc nestačil jeden… Obidva boli veľké a vyžmolené. Keď som ho spoznal, používal ešte latinský breviár a veru neviem presne, kedy ho vymenil za iný v španielčine. Ten tiež niesol znaky opotrebovania.

Začiatky v Južnej Amerike

Jeho prvým určením bol Paraguaj. Nemohol sa vrátiť na Slovensko, aby sa rozlúčil so svojimi. Socialistický režim nepoznal iný druh lojality ako tej straníckej a akýkoľvek iný druh vernosti sa považoval za zradu. Do svojej dedinky sa mohol vrátiť len po viac ako 20-tich rokoch. Vtedy ho jeho rodičia, mnohí blízki príbuzní či priatelia tíško čakali – už v hroboch farského cintorína. Nikdy nebol zhovorčivý, ale jeho príjemný pohľad a jemný tón pôsobili, že ho všetci vyhľadávali, zvlášť tí chudobní, neistí, stratení, ubolení. Bernard bol obzvlášť citlivý a veľmi múdry, súcitný a trpezlivý, kvôli ktorým vlastnostiam si ho všetci vážili a vyhľadávali ho deň a noc s pevnou istotou, že budú prijatí, pochopení, ospravedlnení, milovaní. Vo svojej misionárskej službe neváhal ísť pešo, na koni, na motorke či autom.

Pôsobenie v Bolívii

Požiadal si o Bolíviu, kde Spoločnosť otvorila novú misiu a kde sa teda aj výzvy zdali byť väčšími, keďže chýbali štruktúry a boli potrební muži otvorenej mysle. Prešiel všetkým: bol misionárom v nadmorských výškach Altiplana, ako aj dediniek pozdĺž známej "cesty smrti" v Jungas. Bol farárom v bývalej jezuitskej redukcii San Migel, prefekt seminaristov v Kočabambe, zodpovedným za pastoráciu povolaní, spovedníkom a ešte viac. Bol človekom spoločenstva. Nikdy nechýbal na modlitbách, pri spoločnom stole, na komunitných stretnutiach. Rád si zahral karty, dal si tradičné maté, zašportoval si. Bol dobrým plavcom a odvážil sa aj do vôd, kde by iných pohrýzli pirane. Bol tak dobrý a pokojný, že ani pirane, ani hady, ani komáre mu nevedeli ublížiť (naozaj).

Budoval duchovné stavby

Bol architektom. Ale jediná stavba, ktorú vybudoval, bola tá duchovná; ozajstný veľkolepý chrám, vznešený, posvätný a Boží. Niet toho, koho sa nedotkla správa o jeho úmrtí. Podobne, všetci bez výnimky sme vďační Bohu za to, že sme mohli poznať takého misionára, múdreho a svätého, ktorého príklad nás priťahuje žiť v tej kvalite, akú dosiahol on.

Vďaka, Bernard!
Odpočívaj v pokoji!

FARBÁ

Na misiách v Etiópii

Text: P. Martin Štefanec SVD
Foto: Archív Patrície Ďurčákovej

Patrícia Ďurčáková pochádza z Oravy, z dedinky Zákamenné, a túžba po misiách bola u nej asi od druhého stupňa základnej školy. V tom čase čítala knihu o mladej študentke, ktorá napriek odhováraniu okolia šla loďou do rozvojovej krajiny. Pomáhala ako sestrička a bola ňou veľmi inšpirovaná. Jej odvaha a svet, ktorý sa tak líšil od nášho, aj v nej vyvolal túžbu ísť na misie. Inšpiráciou jej bola aj rodná sestra Veronika, ktorá chodí každý rok na misie do Rumunska. Preto si našla spoločenstvo v UPeCe, ktoré tieto misie organizuje. Na misiách v Etiópii strávila ako dobrovoľníčka niekoľko mesiacov. O svojich zážitkoch a skúsenostiach poskytla Hlasom nasledujúci rozhovor.

Etiópia (Abesínia, Habeš) je jedna z najstarších krajín sveta, zem kráľa Šalamúna a kráľovnej zo Sáby. Je to jediná krajina na africkom kontinente, ktorá nebola nikdy kolonizovaná.

Kedy si sa rozhodla, že pôjdeš na misie?
Rozhodnutá som bola možno už od tej základnej školy, avšak príležitostí nebolo veľa. Keď som bola na univerzite, žiadna z organizácií, cez ktoré som chcela ísť, neprijímala dobrovoľníkov na kratšie ako pol roka. Preto, keď som chcela normálne dokončiť školu, som si to nemohla dovoliť. Stále som to však mala v srdci a raz, keď sme so spoločenstvom sedeli pri čaji, kamarátke prišla správa od jednej známej, že počula o našom spoločenstve a či by niekto z nás nechcel ísť na misie do Afriky. Vraj sa dá ísť aj na mesiac, dva. Hneď vtedy som vedela, že to konečne prišlo, že mi ju Boh poslal do cesty.

Prečo si sa rozhodla pre Etiópiu?
Práve kvôli tej známej, ktorá tam bola rok predo mnou. S kamarátom, s ktorým som tam šla, sme asi ani nepremýšľali o inej krajine. Cítili sme sa možno tak viac pripravení, keď sme vedeli, do čoho ideme (aspoň sme si to vtedy mysleli ☺).

Aký postoj zaujala tvoja rodina?
Boli celkom prekvapení a dosť sa báli, pretože v tom období sa Etiópia neodporúčala na výlety, ale vedia, že som dobrodružnejší typ, tak to prijali s pokojom. A veľa sa za mňa modlili, a to im pomohlo prijať to. Moja sestra a priateľ mi boli od začiatku veľkou oporou a povzbudzovali ma v tom.

Ako vyzerala tvoja príprava? Na čo si sa najviac zameriavala? Čo bolo pre teba najväčšou výzvou?
Asi dva mesiace pred odletom sme aj s Matúšom, s ktorým som tam šla, mali stretnutie vo Viedni. Tam nás zaučili, povedali nám nejaké informácie o Etiópii, informovali nás o potrebných očkovaniach, o tom, ako bude náš pobyt prebiehať, čo asi budeme robiť. »»»

Tiež nám ukázali fotky od ľudí, ktorí tam boli. Boli to fotky umierajúcich, postihnutých, ťažko chorých ľudí. Tým nám chceli ukázať, čo v Etiópii budeme vídať dennodenne. Pri príprave mi veľmi pomohli rozhovory s dievčaťom, ktoré tam bolo predtým.

Myslím, že výzvou pre mňa bolo najmä to neznámo. Neznámo krajiny, ktorá je tak odlišná od tej našej. Šla som do krajiny, kde je problém dohovoriť sa, lebo minimum ľudí rozpráva anglicky. Do krajiny s úplne inou mentalitou. Do krajiny, kde sú nepokoje. Do krajiny, kde sa budeme denne stretávať so smrťou. Ale žiadna z týchto obáv vo mne nezničila túžbu ísť tam a slúžiť.

Prekvapilo ťa niečo po príchode do Etiópie?

Príchod bol taký rozpačitý. Veľmi som si ešte neuvedomovala, kde vlastne som. Cítila som sa ako v nejakom kalendári z Dobrej noviny. Všetko sa mi zdalo neskutočné, chudoba, stovky ľudí sediaci pri cestách, šialená doprava, autobusy, stánky namiesto obchodov, ľudia obzerajúci si nás, belochov...

Prvé prekvapenie bolo, že som medzi sestrami stretla slovenskú sestričku, čomu som sa veľmi potešila. Tiež ma príjemne prekvapilo, že sme stretli iných dobrovoľníkov, keď sme čakali na presun z Addis Abeby. Okrem nás, dvoch Slovákov, tam boli asi 6 seminaristi z Libanonu, doktorka zo Švajčiarska, dievča z Talianska a pár mladých z Malty. Prvé etiópske večery sme potom prežívali spoločne plnohodnotnými rozhovormi, vzájomnou podporou, spoločnými večerami. Bol to požehnaný čas. Títo ľudia boli pre mňa neskutočnou oporou, cez ich skutky a slová som dostala väčšiu odvahu slúžiť, nebáť sa chorôb. Učili ma ako pracovať s tými najúbohejšími s láskou a pokorou.

Nepríjemnejšie prekvapenie sme zažili pár týždňov pred cestou domov. Aj keď sa pýtate na prekvapenia po príchode, spomeniem to. Naša misia sa konala v malom mestečku Alamata na severe Etiópie, dosť vzdialenom od hlavného mesta, z ktorého sme mali letieť naspäť. Keďže v severnej časti krajiny boli v tom období veľké nepokoje, museli sme sa v jeden večer nečakane zbaliť a hneď ráno odísť. Bolo to v období, kedy sme si konečne zvykli na to, kde bývame, poznali sme ľudí, detí, sestry, mesto, vedeli sme, kde sa k akým potravinám dostať a pod. Bolo pre mňa náročné odísť takto nepripravene a narýchlo, ale s odstupom času sa na to viem pozrieť aj pozitívne.

Kde si pracovala? Čo bolo tvojou náplňou?

Do Etiópie sme šli pomáhať k Misionárkam lásky (sestrám Matky Terezy). Prvých 5 dní sme boli v hlavnom meste Addis Abeba, odkiaľ nás potom vyslali do mestečka Alamata. Sestry majú vo svojich centrách hospice, sirotince, školy, nemocnice, budovy pre pacientov s tuberkulózou atď. Nemali sme presne určené, čo budeme robiť. Zo začiatku som si nevedela zvyknúť na to, že sestry nás tam vlastne nepotrebujú. Ony sú zvyknuté byť tam bez nás a veľakrát sme sa pýtali, čo môžeme urobiť, ako môžeme pomôcť, ale ony nám väčšinou povedali, aby sme s tými ľuďmi len trávili čas.

Šla som do krajiny, kde je problém dohovoriť sa, lebo minimum ľudí rozpráva anglicky. Do krajiny s úplne inou mentalitou. Do krajiny, kde sú nepokoje. Do krajiny, kde sa budeme denne stretávať so smrťou. Ale žiadna z týchto obáv vo mne nezničila túžbu ísť tam a slúžiť.

Tak sa veľakrát stalo, že som sa cítila neužitočná. Ale teraz viem, že pre tých ľudí bolo darom, že sme tam s nimi boli, že sme sa s nimi snažili rozprávať a byť tam pre nich. Ja som svoje pracovné dni trávila najmä so sirôtkami. Pripravovala som mliečka pre deti, prezliekala, kúpala ich, strihala im nechty, prebaľovala, hrala sa s nimi. Bolo to 16 detí do 2 rokov, ktoré mali vyhradenú jednu miestnosť, v ktorej boli od rána do večera. Nemali tam žiadne hračky a častokrát medzi nimi vznikali roztržky. Taktiež som párkrát masírovala pacientov, aby sa im nevytvorili preležaniny, alebo som asistovala pri čistení rán.

Asi v polovici nášho pobytu sestry organizovali letný tábor, kedy zamestnali miestnych mladých vysokoškolských študentov, ktorí každý deň učili okolo 600 detí matematiku, angličtinu alebo geografiu. Ja som učila angličtinu a tiež som mala s deťmi rôzne kreatívne aktivity. Všetko by bolo jednoduchšie, keby deti vedeli povedať anglicky aj niečo iné ako „Hello, what is your name?“ a keby vedeli strihať a lepiť. Preto som si vždy

- Deti, tešiace sa na prvý deň letnéj školy
- Svadobná hostina v Alamate
- Dievčatko, sediace pred svojím domom
- Pacienti po liečbe tuberkulózy v centre sestier Matky Terezy
- Trhy s ovocím a zeleninou v Alamate

musela dopredu všetkého nastrihať po 600 ks ☺. Takže to bola výzva.

Ako by si popísala ľudí na misii, kde si pracovala?

Vo všeobecnosti boli veľmi milí, otvorení a pohostinní.

Sestry žijú v chudobe tak ako miestni, tak ako aj všetci ľudia v centre. Hoci toho nemajú veľa, snažili sa náš pobyt spríjemniť a takmer každé ráno nám priniesli nejaké mangá alebo banány z ich záhradky. Starajú sa o chorých s veľkou trpezlivosťou a láskou. Myslím, že bez viery v Ježiša by túto prácu nedokázali robiť tak ľahko. Každý pacient je pre nich Ježiš a ony sú jeho služobnice. V Alamate sme bývali pri kostolíku a spoznali sme úžasného miestneho kňaza, ktorý vedel ako jeden z mála po anglicky a pomáhal nám s orientáciou v mestečku. Chodili sme k nemu na kávovú ceremóniu, vzal nás na výlety, na oslavu krstín, na návštevu domácnosti. Vďaka nemu sme mohli vidieť, ako žijú bežní ľudia v Alamate. Deti boli zase veľmi dychtivé po vedomostiach. Hoci nemali perá ani učebnice, veľmi sa tešili, keď sa mohli učiť. A hoci chodili špinavé a hladné, ich dobrá nálada bola nákazlivá. Oni si neuvedomujú to, že sú chudobní, že je tam veľké nebezpečenstvo chorôb. Nepoznajú náš svet. Ten, ktorý voláme „bohatý a vyspelý". Oni sú pre mňa bohatší, pretože majú čisté srdcia a sú úprimní. Tešia sa z maličkostí. Mohli by sme sa od nich veľa učiť.

Čo ťa najviac oslovilo na tamojších ľuďoch?

Najmä to, že si vážia jeden druhého a tešia sa z maličkostí. Že im stačí jedno mydlo pre celú rodinu. Že majú nedostatok, a napriek tomu sa chcú podeliť. Mali sme možnosť byť aj na etiópskej svadbe, a tak veľmi sa tešili z našej prítomnosti, že nám dali najlepšie miesta. Tiež ma oslovilo, akí sú pokojní. Nestresujú sa kvôli zajtrajšku. Tešia sa z toho, čo majú teraz, a to ostatné je druhoradé.

Aká bola strava? Dalo sa zvyknúť?

Mali sme šťastie, že sestry mali v komplexe záhradku, kde pestovali mandarínky, banány, mangá a chovali pár býkov a kôz. Veľakrát nám priniesli mäso a ovocie. Nakupovať sme chodili na trh – tam sa dali kúpiť zemiaky, cibuľa, cesnak, paradajky a vajíčka. V niektorých obchodoch sa nám podarilo kúpiť cestoviny alebo ryžu. Tak sme si väčšinou robili cestoviny s paradajkami alebo ryžu s paradajkami a nejaké pečené zemiaky. Bolo to fajn. Vyskúšali sme aj etiópske národné jedlo „injerru". Je to kyslá placka, ktorú jedia s mäsom alebo zeleninou. Jedia ju stále. Na raňajky, obed, večeru. Ja som jej dala dve šance, ale tretíkrát by som si ju už nedala. Prekvapilo ma, že aj napriek týmto podmienkam som počas misie nemala žiadne žalúdočné problémy. V obchodoch sa dokonca dala kúpiť kola, tak sme na nej fičali, keď sme potrebovali niečo sladké. Keď som sa vrátila domov, mala som problém vybrať si nie- »»»

čo v obchode. Bol to veľký šok vidieť toľko druhov potravín na jednej kope.

Naučili ťa niečo zo svojej kultúry?
Myslím, že sa mi podarilo trošku priučiť sa ich národnému tancu „eskista", ale Matúšovi to šlo oveľa lepšie. Je to len také rytmické mykanie pliec. Vedia ho tam tancovať úplne všetci a sú v tom úžasní. Podarilo sa mi tiež zapamätať niektoré slová a frázy z ich oficiálneho jazyka amharčiny. Takisto som mala možnosť byť viackrát pri pravej kávovej ceremónii, čo zahŕňa prípravu a aranžovanie ohniska, praženie kávových zŕn, ich drvenie, ovoniavanie, zalievanie a následné pitie. Kávy tam majú dostatok, a preto aj najchudobnejšia rodina si túto ceremóniu vychutnáva a na hodinku sa zastaví. Hoci doma nemám nádoby, v ktorých oni kávu pražia, priniesla som si odtiaľ zelené zrná a potom som ich doma pripravila.

Ako hodnotíš svoju prítomnosť medzi nimi? V čom cítiš, že si ich oslovila?
Myslím si, že Etiópčania sa z nás veľmi tešili, najmä deti. Zo začiatku boli také nesmelé, ony sa nás možno aj báli, ale keď si už na nás zvykli, samy za nami chodili, objímali nás, tancovali nám. Boli sme pre nich taká atrakcia, pretože niektoré z nich videli belochov prvýkrát. Snažila som sa im venovať čo najviac času a ukázať im, že hoci sme z vyspelej krajiny, nemusia sa k nám správať inak. Stalo sa mi, keď sme upratovali po deťoch na letnom tábore, že pracovníci mi nechceli dovoliť zametať ani umývať riad. Oni si mysleli, že je to pre mňa podradná práca. Že oni sú v nejakej pomyselnej hierarchii nižšie ako my, a to ma veľmi zarazilo. Myslím, že majú takéto myslenie, pretože vidia belochov kupovať si drahšie veci, vidia ich v reštauráciách, v hoteloch, odetých v pre nich luxusnom oblečení a bol to pre nich šok. Tak dúfam, že som im ukázala, že my nie sme žiadna nadradená rasa a že ich považujeme za také isté bytosti, ako sme my.

Títo ľudia boli pre mňa neskutočnou oporou, cez ich skutky a slová som dostala väčšiu odvahu slúžiť, nebáť sa chorôb. Učili ma ako pracovať s tými najúbohejšími s láskou a pokorou.

Aké majú hodnoty ľudia v tejto africkej krajine?
Sú veriaci a veľmi pobožní. Okolo 40 % tvoria pravoslávni kresťania a zvyšok najmä moslimovia. Do chrámov chodia vyzutí, je to pre nich sväté miesto. Okrem nábožnosti sa mi na nich páči aj ich užívanie si prítomnosti. Oni neriešia, čo bude zajtra, neboja sa budúcnosti, ani nešetria, neskladujú potraviny. V amharčine dokonca ani nemajú budúci čas. Je pre nich dôležitý prítomný čas, čo majú teraz, že sa môžu najesť a že môžu stráviť čas s rodinou.

Výtvory z aktivity, ktoré Patrícia robila s deťmi

Veríš, že sa tam ešte vrátiš?
Veľmi rada by som sa vrátila, aspoň na pár dní. Viem, že by som sa teraz už menej bála a lepšie by som využila čas, ktorý by som tam strávila. Plánovala som sa vrátiť toto leto, ale nakoniec sa mi zmenili plány. Takže možno niekedy v budúcnosti ešte zavítam k sestrám v Etiópii alebo k sestrám do nejakej inej rozvojovej krajiny.

Zmenilo ťa to nejako?
Myslím, že najviac som tú zmenu pociťovala po príchode tam. Bolo to uvedomenie si všetkého, čo doma mám. Pocítila som obrovskú vďačnosť za to, že sa nemusím báť, či budem mať čo jesť, že si môžem každý deň dať na raňajky rožok s džemom, že mám normálnu vaňu a sprchu s teplou vodou, že sa nemusím báť o svoj život, keď ma na Slovensku uštipne komár, že môžem ísť do školy a písať farebnými perami, alebo že mám krásnu izbu a mäkkú posteľ. Zdá sa mi tiež, že som sa prestala stresovať kvôli nepodstatným veciam. Som o dosť pokojnejšia a nerozhodí ma maličkosť. Tiež som prestala nakupovať nepotrebné oblečenie a začala sa viac tešiť z toho, čo mám.

Aké sú tvoje plány? Čo študuješ a v ktorom si ročníku? Keď ukončíš školu, budeš sa venovať misijnej práci?
Školu som už skončila a teraz učím francúzštinu na základnej a strednej škole. Stále som členkou misijného spoločenstva v UPeCe Bratislava a verím, že sa mi toto leto podarí ísť aspoň na misie do Rumunska. V auguste budem mať svadbu a plánujem si založiť rodinu, tak si nemyslím, že sa mi ešte podarí ísť na misiu do zahraničia, avšak chcem svoj voľný čas venovať službe druhým, veď aj na Slovensku je veľa ľudí, ktorí potrebujú pomoc.

Sv. otec František počas Generálnej kapituly SVD pozdravil misionárov verbistov

Jazyk a misia

Text: P. Stan Uroda SVD z provicie USA – CHICAGO
Foto: SVD Vietnam

Byť misionárom v cudzej krajine znamená veľa výziev. Najpodstatnejšie je naučiť sa jazyk, v ktorom sa misionár môže prihovárať všetkým tým, ktorým chce adresovať radostnú zvesť evanjelia...

Vietnam je jedno z miest na svete, kde je ešte stále dostatok povolaní do kňazstva alebo zasväteného života. Veriaci si dlho chránili svoju vieru, a to má vplyv aj na jej hĺbku. V diecéznych seminároch, mužských a ženských kláštoroch sa dnes pripravuje mnoho mladých ľudí, ktorí sa chcú venovať Božiemu ľudu. Počty záujemcov o zasvätený život presahujú kapacitu, akú sú semináre a kláštory schopné pojať.

Aj Spoločnosť Božieho Slova má vo Vietname požehnanie na nových horlivých kandidátoch pre misijný život. Mal som možnosť navštíviť Vietnam v roku 1993 a vrátil som sa znovu, aby som novým spolubratom pomohol vo vzdelaní v mestečku Nha Trang, ktoré je známe nádhernými plážami. Náš noviciát v Nha Trang prijíma mladých mužov, ktorí promovali na vysokej škole. Niektorí boli súčasťou takzvaného prednoviciátu. Pre iných to bolo ich prvé stretnutie s náboženskou formáciou. Niekoľkodňové prijímacie konanie, pohovory, pozorovanie nám dávajú možnosť, aby sme zo záujemcov vybrali tých najschopnejších kandidátov. Posledné roky tu bolo okolo 20-30 kandidátov pre vstup do našej Spoločnosti. Moja úloha bola učiť týchto mladých mužov angličtinu. Dvaja laickí učitelia sa zamerali na gramatiku a ja som ich učil počúvať a rozprávať anglicky. Novici taktiež študujú filozofiu, Sväté písmo, teológiu, hudbu a vietnamskú literatúru. Všetko to je príprava na štúdiá, ktoré ich čakajú.

Pre misijnú spoločnosť je veľmi dôležité, aby jej misionári ovládali nejaký svetový jazyk. Teraz je to hlavne angličtina. Okrem toho sú v našej misijnej spoločnosti potrebné aj iné jazyky a snažíme sa im ukázať, že pre mnohé provincie je neznalosť anglického jazyka vážnou prekážkou pre pôsobenie v danej misii.

Som rád, že mám toto privilégium, aby som do určitej miery pomohol našim chlapcom zlepšiť sa v angličtine. Verím, že po dokončení formácie budú schopní objať nové kultúry a miesta, kam budú vyslaní ako misionári Spoločnosti Božieho Slova. Mojím najväčším nedostatkom je, že ako učiteľ angličtiny sám naplno nezvládam štúdium vietnamského jazyka. Nie som v tomto dobrým príkladom. Ale sú šťastní, že som medzi nimi.

Snažím sa byť s nimi už pomerne dosť dlho a môj 68-ročný mozog sa snaží zapamätať si aspoň jednoduché veci, aby sme sa medzi sebou vedeli navzájom spoločne nejako dohovoriť po vietnamsky. Je to pre mňa výzva, aby som bol pre tunajších študentov požehnaním a aby som ich pripravil na ich budúce pôsobenie v Spoločnosti Božieho Slova.

Pokrstení a poslaní – choďte, učte, krstite

Text: P. Peter Kubík SVD
Foto: P. Ondrej Pešta SVD

Pokračuje príprava na MIMORIADNY MISIJNÝ MESIAC október 2019. Ohlasovanie evanjelia prináša poznanie, ktoré sa dotýka mňa osobne – som Božie dieťa – a v misijnom príkaze Pána Ježiša sa nám postupne odkrýva tajomstvo ohlasovania viery Trojjediného Boha: „Choďte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca, Syna i Ducha Svätého.“ (Mt 28, 19) V minulých článkoch sme vysvetľovali pojmy: CHOĎTE! a UČTE! V tomto článku ponúkneme pohľad na pojem KRSTITE!

Krstite a otvoríme žriedlo pravého života

Krst potrebuje prípravu. Rozhodnutie – dám sa pokrstiť alebo naše dieťa dáme pokrstiť – získava pre človeka zásadnú a doslova všetko meniacu životnú skúsenosť. Konkrétny človeka a rodina sa rozhodli pre pravý život.

Na prvom mieste krst vyžaduje poznanie, KTO JE JEŽIŠ. A to vyžaduje čas pre spoznanie jediného Spasiteľa a Vykupiteľa, čiže spoznávam vlastný život a život okolo mňa inými očami. Vidím ľudí a svet vo svetle môjho Majstra. Kristus je pre mňa novým žriedlom života a neustále ma vnútorným spôsobom vedie a presviedča, aby som na sebe pracoval. Aby som miloval a odpúšťal podľa Pána Ježiša. A vtedy medziľudské vzťahy budú hlbšie, intenzívnejšie a najmä pocítim pokoj, pocítim Boží pokoj.

Krst ponúka osobnú vieru, veľmi intímnu a vnútornú, kedy sa vždy a za akýchkoľvek podmienok stretávam s Ježišom. Je len prirodzené, že takáto viera potrebuje čas – dni, mesiace, roky, skutočne celý ľudský život –, lebo viera je dar a tento dar dostávam od Krista. Preto je potrebné svedectvo života veriacich, aby prostredníctvom ich života viery som sa priamo dotkol živej viery a aby som sa odhodlal dar viery prijať a potom sa sám stanem svedkom viery pre iných. Vieru prežívame každý deň, nie iba raz, a to pri krste. Viera je živá, lebo môj BOH JE ŽIVÝ a ja žijem z Neho.

Rozhodnutie – dám sa pokrstiť alebo naše dieťa dáme pokrstiť – získava pre človeka zásadnú a doslova všetko meniacu životnú skúsenosť.

Krst ďalej ponúka spoločenstvo veriacich, ktorí majú jedno srdce a jednu vieru. Je to pri slávení sv. omše, kedy sa všetci – aj úprimne a oddane veriaci, aj hľadajúci, aj pochybujúci, ba aj hriešnici – spájame s Ježišom prostredníctvom Jeho SLOVA a prijímame pod spôsobmi chleba a vína Jeho opravdivé TELO a KRV.

Modlitba je rozhovor s Bohom a takýto rozhovor sa krstom dvíha na úroveň veľmi osobnú medzi mnou a Ním. Až sa nedá uveriť, keď sa dieťa pomodlí... Aká úprimnosť, aká otvorenosť, ako veľmi správne chápe, že sa rozpráva s Ježiškom... A pohľad na mladého človeka, naplneného krásou mladých rokov a očakávaní, čo len bude so mnou v živote... Podobne sme unesení modlitbou sústredenou a plne prežívanou dospelého muža a ženy... A každý, kto zažil spoločnú modlitbu so starším kresťanom, skutočne premodleného, nakoľko precíti prítomného Ježiša... nuž, tam nájdeme nebo otvorené...

Je to možné, pretože BOH v osobe Pána Ježiša nielen chápe a miluje svoje stvorenie! A práve krstom sa stáva jedným z údov Krista. Určite tieto slová prinášajú útechu a radosť. Zároveň prinášajú dôležité zistenie, nakoľko s rozvojom človeka – jeho skúsenosti a vykonané práce, jeho radosti a bolesti – dostávame vnútorné nahliadnutie, že sa rozvíjame vo

P. Bernard Kuľha SVD
krstí dieťa v Bolívii

viere, v modlitbe, v skutkoch milosrdnej lásky.

Jedine KRST garantuje živú prítomnosť môjho Ježiša v mojom osobnom živote a nakoniec pochopenie, že BOHA nájdem vo všetkom, lebo je STVORITEĽOM všetkého a o všetko sa naďalej stará. Takéto poznanie privádza človeka k naplneniu najväčších vnútorných túžob – som pochopený, prijatý a nekonečne milovaný. A ďalej, takéto poznanie privádza k radostnému životu a ochote byť svedkom živého a milujúceho Boha.

Nezatvárame si oči, že mnohí pokrstení kresťania nevidia a nepočujú duchovné a nadpozemské, lebo vidia a počujú iba očami a nie srdcom. Táto bolesť je prítomná kedysi a aj dnes, ale kedysi a aj dnes sú mnohí, ktorí Krista prijali a s Kristom napredujú na ceste spásy.

Krstite znamená, že žijeme vieru v rodine a vo svete

Určite si uvedomujeme, že hovoríme o krste, nielen ako sa robí – že bude pomazanie olejom, modlitba a poliatie hlavy vodou na znak, že sa zmyl dedičný hriech a v prípade dospelého človeka aj všetky spáchané hriechy; že dáme krásne vyšitú alebo namaľovanú krstnú košieľku a že zapálime krstnú sviečku, aby nám Ježiš svietil počas celého života.

Modlitba je rozhovor s Bohom a takýto rozhovor sa krstom dvíha na úroveň veľmi osobnú medzi mnou a Ním.

Hovoríme o krstnej slávnosti, ale iba ten, kto krstil, vie a chápe, o akú slávnosť sa jedná. Cez jednoduché viditeľné znaky sa človek stáva Božím dieťaťom. A toto rozhoduje, že viem, kedy sa stávam Božím dieťaťom a postupne prijímam sviatosti a prostredníctvom viditeľných znakov prijímam neviditeľnú Božiu milosť.

Kresťan ako človek svojej doby sa nemôže zatvoriť do svojho sveta. Teda, tu myslíme na hranice, že sa zaujíma len o seba a plní si len svoje sny. V dnešnej dobe počúvame a na sociálnych sieťach sledujeme a niekedy aj osobne stretávame ľudí, ktorí na svojich cestách po svete prežili naozaj zvláštne situácie. A chcú sa s nimi podeliť a veľmi sa snažia a vysvetľujú, že to, čo videli a počuli, že tým boli obohatení a s hlbokým úžitkom potom urobili zmenu vo vlastnom živote.

Kresťan sa nemôže brániť pred obrazom, videom, hovoreným slovom, nakoľko všetko okolo nás vzbudzuje atmosféru, ako veľmi je dané posolstvo dôležité. V praktickom živote ide o hĺbku príbehu a dôležitosť obsahu, ide vždy o konkrétneho človeka.

Ježišov príbeh je o pravom živote. Obsahuje najkrajšie a najdôležitejšie posolstvo a informáciu pre človeka dnešnej doby. Ježiš ma miluje, a preto pre mňa dal svoj život a zomrel na kríži za moje hriechy, aby si život vzal späť a urobil najväčší zázrak všetkých čias – vstal z mŕtvych – a tak každému pripravil nový život. A keď odchádzal na nebesia k svojmu Otcovi, prikázal nasledovníkom, aby išli, učili a krstili ľudí dobrej vôle, a tak im umožnili stretnutie s Ním.

Spomienky na sestru Veroniku Theresiu Ráckovú SSpS

Text: Sr. Alena Koštialová SSpS Foto: Archív sestier SSpS

Milí čitatelia, keďže 20. mája si pripomenieme 3. výročie od tragickej smrti sr. Veroniky Theresie, v nasledujúcich dvoch číslach vám ponúkneme niekoľko úryvkov z knihy SLOVENSKÁ MUČENÍČKA VERONIKA THERESIA RÁCKOVÁ SSpS, ktorú napísala Paula Rácková – Mrázová a ktorú vydala Spoločnosť Božieho Slova v roku 2018. Kniha je spomienkou na sr. Veroniku Theresiu Ráckovú SSpS k jej nedožitým 60. narodeninám. Pre mladých poučením, pre starších tiež potešením.

Veronika si rada zaspomínala i na svoje detské časy. Netajila sa ani veselými historkami, pri ktorých chcela urobiť radosť hlavne tým, ktorí sa podľa nej málo tešili zo života, lebo sa málo smiali alebo sa tvárili príliš vážne. Zo školských čias spomínala dve epizódy:

Prvá sa udiala v zime, keď robila zvonárku vo farskom kostole. Brat Peter bol totiž miništrantom, chodil aj zvoniť a práve bol na lyžovačke, keď ho zastupovala. Na poludnie teda prichádzala na faru. Pán dekan sedel obyčajne v pracovni a ona si sadla oproti, čakajúc na povel: „Utekaj, už je čas!“ Vonku bolo veľa snehu. Napadlo jej: „Zguľujem pána dekana, zaiste sa poteší.“ Zobrala si do každej ruky snehovú guľu, niesla ich za chrbtom a vnútri potom sedela ako na tŕní. Keď počula: „Už je čas!“ – hodila snehové gule pánovi dekanovi priamo do tváre, nedbajúc na papiere, ktoré boli na stole a ušla. Večer po sv. omši čakali na Veroniku chlapci, chytili ju a skoro udusili v snehovom závoji.

Druhá príhoda bola tiež v súvislosti s kostolom. Pri upratovaní kostola mali ženy rozkaz nič nezapínať a byť opatrné hlavne okolo mikrofónov. Samozrejme, že tam nechýbala Veronika, ktorá nemala ďaleko do kostola a pomyslela si: „Pán dekan tu nie je, skúsim kázať aj ja.“ Zapla mikrofón, vyšla na kazateľnicu a začala tam rečniť a rozkladať rukami. Vtom sa otvorili dvere kostola a objavil sa pán dekan. Zakýval prstom a povedal: „Verona, poď sem.“ A dostala zaslúženú „hubovú polievku“. To je ukážka jej živej povahy.

Ako si spomínate na svojich rodičov, na vašu náboženskú výchovu z pohľadu súčasnosti?

Moji rodičia boli veľmi jednoduchí ľudia. Otec pracoval na železnici, mama v roľníckom družstve, hoci chcela byť učiteľkou. V tom čase sa jej to nepodarilo dosiahnuť, v ich rodine neboli na to podmienky. Každé ráno vstávala skoro o piatej, vždy sa najprv pomodlila ruženec, urobila všetkým raňajky a deťom desiatu do školy. Stihla aj svätú omšu v kostole a z omše sa ponáhľala rovno do práce do družstva. Tvrdila, že ak na omšu nepôjde, nebude mať ani silu zvládnuť všetky denné povinnosti. Ako na dedine – vždy sme mali nejaké domáce zvieratá, hydinu. Aj s tým mala dosť starostí a práce, nielen okolo nás. Prioritná však bola pre ňu svätá omša a ruženec. Pamätám si, ako sme na základnej škole dostali za úlohu namaľovať niekoho z rodiny, kto je pre náš život nejako zvlášť dôležitý. Ja som namaľovala svoju mamu s ružencom v ruke a v sedliackom kroji. Bola verná svojim tradíciám, dôležitý bol pre ňu jej sedliacky rozum a naozaj Pán Boh ako prvý. Zúčastňovala sa na všetkých kresťanských pohreboch, chodila na všetky litánie, modlila sa vždy, keď si našla chvíľu času, hlavne v nedeľu popoludní, pretože vo všedný deň nebolo toho času veľa. Pre ňu sa deň začínal i končil modlitbou. Pri stole sme sa tiež spoločne modlievali. Boh bol centrom nášho rodinného života.

Ako to všetko stíhala urobiť? Veď v jej časoch nebolo elektriny, neboli práčky, vodovody s teplou vodou, plynové sporáky, ústredné kúrenie. Pomáhal jej s tým otec?

Môj otec sa s mamou povahove veľmi dopĺňali. Ona bola dosť energická, aktívna, otec bol skôr pokojnejší, flegmatik. Rád čítal noviny, pozeral televíziu, zaujímal sa o politiku, čo sa jej niekedy ani veľmi nepáčilo, pretože, ako hovorila, bolo by sa našlo dosť užitočnejšej roboty aj preňho. Občas ho aj sama naháňala do práce doma, lebo nevedela len tak posedávať a nič nerobiť. Ale zvládali to, hoci mali odlišné povahy, dopĺňali sa navzájom.

Ako ste hľadali svoje povolanie... aký bol váš život?

Cez pátrov verbistov sme sa spolu dostali k mnohým knihám o pátrovi Damiánovi, ktorý zomrel na ostrove Molokai. Ten ma úplne chytil za srdce a dodnes si tú knihu pamätám. Aj z Ríma sme dostávali náboženskú literatúru, ktorá nám veľmi pomáhala. Pamätám si napr. knihu o sv. Terezke. Veľmi pozitívne ma oslovila a pomaly tak v mojej duši pripravovala pôdu pre misie.

No nielen knihy ma inšpirovali k tejto životnej púti. Hlboko na mňa zapôsobila

MUDr. Veronika Terézia Racková SSpS (*8. január 1958, Bánov, Česko-Slovensko – †20. máj 2016, Nairobi, Keňa) bola lekárka, sestra Misijnej kongregácie služobníc Ducha Svätého a slovenská misionárka v Južnom Sudáne

aj návšteva v zdravotnom zariadení pre postihnuté deti v Lipovej. Tu sa formoval v nás i súcit a vzťah či nutnosť pomáhať opusteným, chorým a starým, túžba robiť nejaké aktivity spoločne. Najviac na mňa zapôsobili rehoľné sestry, ktoré tu boli ošetrovateľkami, pestúnkami i mamami súčasne. Zvlášť na mňa urobila nasledovania hodný dojem sestra Zita. Vo svojom bielom mníšskom odeve priam žiarila silou svojej osobnosti, krásy, lásky a pokoja. S úsmevom a milým slovom tíšila a usmerňovala malých i veľkých, ktorí nechceli zostať ani chvíľku bez jej blízkosti. Pomodlila sa s nami v kaplnke a keď som na chvíľu zostala pri modlitbe sama, vedela som, že je to pre mňa motivujúca osoba. Boh sa dotkol môjho srdca a ja som pocítila, že chcem byť ako ona, že chcem celkom patriť Ježišovi, že chcem svoj život zasvätiť Jemu a službe biednym a chudobným. Hoci som sa neskôr i zamilovala, začala som sa zamýšľať nad tým, či sa niekedy vydám, alebo pôjde môj život iným smerom. Čím ďalej, tým viac som cítila, že chcem byť sestrou a misionárkou.

Keď som mala 24 rokov, cez prázdniny pred posledným rokom medicíny v Prahe sme mali duchovné cvičenia v Nových Zámkoch s Mons. Jarabom. Vtedy som sestre Aleške, ktorá bola formátorkou, povedala o svojom rozhodnutí. Napísala som aj list so žiadosťou o prijatie do ich formácie.

Prečo práve táto kongregácia?

Prvé stretnutie s našimi sestrami bolo vtedy, keď mal môj brat Peter vysviacku za kňaza. To bolo tiež počas totality. Potrebovali sme dať preňho ušiť omšové rúcho – ornát. Moja bývalá katechétka pani doktorka Štekláčová, ktorá nás inšpirovala k realizácii rôznych aktivít, ma zobrala do Zlatých Moraviec k našim sestrám, ktoré vtedy robili paramentiku (šitie a úpravu liturgického rúcha). Už pri príchode som cítila, že je u nich akosi inak ako u iných sestier. Cítila som sa tam slobodná, ako doma, mohla som byť sama sebou. A čo ma tam najviac upútalo? Bola tam nesmierna šírka... Či diaľka? Hoci tie sestry boli pri mne a veľmi sa o mňa zaujímali, bolo tam aj čosi celosvetové, akoby Duch Boží, ktorý sa vznáša nad svetom, nad celou zemou. Hoci to neviem slovami vyjadriť, dodalo mi to pocit, že ak už..., tak to bude táto rehoľa.

* * *

Sr. Veronika žila svoje povolanie naplno. 16. mája 2016 v noci sr. Veroniku Theresiu telefonicky zavolali k rodičke, kde hrozil komplikovaný pôrod. Preto ju okolo polnoci zaviezla sanitkou do štátnej nemocnice. Cestou späť ju prekvapila streľba, pri ktorej bola zasiahnutá guľkami, ktoré sa zosypali na jej auto. Sestra Veronika utrpela pri útoku strelné rany do brušnej oblasti. Zomrela 20. mája 2016 o desiatej hodine dopoludnia v Nairobi v Keni.

Mgr. Miroslava Kozárová, riaditeľka Domu Matice slovenskej v Šuranoch, sa zúčastnila slávnostného aktu odhalenia pamätnej dosky sr. Veronike na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave.

Upútal ma Veronikin výrok vyrytý na pamätnej doske: „Nemôžem opustiť ľudí v Sudáne, lebo ich milujem.“ Matka vždy miluje svoje deti, je ochotná obetovať pre ich dobro nielen svoje pohodlie, svoje šťastie, povolanie, ale všetko, dokonca i život. Matky pomáhajú všetkým svojim deťom, najviac však tým najmenším, najslabším, najbiednejším, tým, ktorí ich potrebujú najviac.

Taká bola i Veronika – ako matka. Jej láska bola materinská. Milovala svoju vlasť, svojich rodičov, svoju rodinu a bolo pre ňu ťažké opustiť ich.

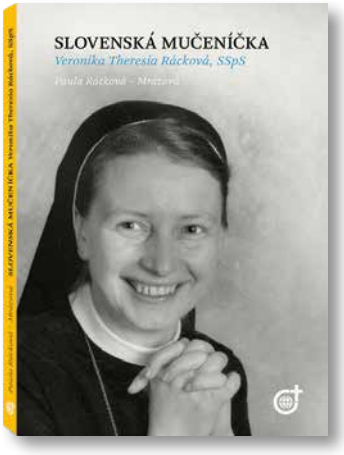

Posynodálna apoštolská exhortácia Christus vivit v stručnom prehľade

Text: vaticannews.va
Foto: P. Martin Štefanec SVD

„Kristus žije. On je našou nádejou i tou najkrajšou mladosťou tohto sveta.“ Týmito slovami začína pápež František svoju posynodálnu apoštolskú exhortáciu Christus vivit. Text inšpirovaný minuloročnou synodou o „mladých, viere a rozlišovaní povolania“ publikovali 2. apríla vo vatikánskom Tlačovom stredisku. Tu je krátky prierezový pohľad na obsah dokumentu s citáciami vybraných myšlienok Svätého Otca Františka.

«Kristus žije. On je našou nádejou i tou najkrajšou mladosťou tohto sveta. Všetko, čoho sa on dotkne, sa stáva mladým, stáva sa novým, napĺňa sa životom. Preto prvé slová, s ktorými sa chcem obrátiť na každého mladého kresťana, sú: On žije a chce, aby si bol živý!» Takto sa začína posynodálna apoštolská exhortácia Christus vivit pápeža Františka, podpísaná v pondelok 25. marca vo svätom domčeku v Lorete, adresovaná „mladým a celému Božiemu ľudu“.

V dokumente pozostávajúcom z 9 kapitol rozdelených do 299 odsekov pápež vysvetľuje, že sa nechal inšpirovať bohatstvom reflexií a dialógov synody o mladých, ktorá sa slávila vo Vatikáne v októbri 2018.

1. kapitola: Čo hovorí Božie slovo o mladých?

«Všimnime si, že Ježišovi sa nepáčilo, keď dospelí hľadeli na tých najmladších s opovrhnutím alebo ich držali despoticky vo svojich službách. Naopak, žiadal: „Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší.“ (Lk 22,26) Pre neho vek nepredstavoval privilégium a to, že niekto mal menej rokov neznamenalo, že má menšiu hodnotu.» (14)

2. kapitola: Ježiš Kristus vždy mladý

Ako píše pápež František, nesmieme si myslieť, že „Ježiš bol osamelým adolescentom alebo takým mladým, ktorý myslí len na seba. Jeho vzťah s ľuďmi bol vzťahom mladého človeka, ktorý sa podieľa na celom živote rodiny, dobre zaradenej do života v dedine“, „nikto ho nepovažoval za divného či oddeleného od ostatných“ (28). Pastorácia mládeže preto nesmie „izolovať mladých od rodiny a sveta alebo z nich robiť vyselektovanú menšinu, uchránenú od každej nákazy“. Potrebujeme naopak „projekty, ktoré by ich posilnili, sprevádzali a nasmerovali k stretnutiu s druhými, k veľkodušnej službe, misii“ (30).

«Prosme [Pána], aby oslobodil [Cirkev] aj od ďalšieho pokušenia: nazdávať sa, že bude mladou tým, že sa poddá všetkému, čo jej ponúka svet, nazdávať sa, že sa obnoví tým, že bude svoje posolstvo ukrývať a bude sa pripodobňovať druhým. Nie. Je mladá vtedy, keď je sama

sebou, keď každý deň prijíma vždy novú silu Božieho slova, Eucharistie, Kristovej prítomnosti a moci jeho Ducha.» (35)

František v exhortácii mladým ponúka za príklad Máriu – dievča z Nazaretu, ako aj viacerých mladých svätcov: sv. Šebastián, sv. František z Assisi, sv. Jana z Arku…

3. kapitola: Vy ste Božie teraz

Svätý Otec pozýva k tomu, aby sme problematiku mladých zbytočne negeneralizovali, pretože „existuje pluralita svetov mladých“ (68).

Ako príklad mladým uvádza Svätý Otec okrem iných aj ich rovesníka, Božieho služobníka Carla Acutisa, Taliana, ktorý zomrel v roku 2006 ako 15-ročný a bol expertom v oblasti počítačov a komunikácií. Technológie vedel využívať na šírenie Evanjelia a nenechal sa nimi zotročiť.

«Byť mladými neznamená len vyhľadávať chvíľkové potešenia a povrchné úspechy. Pre to, aby mladosť uskutočnila svoj cieľ v priebehu života, musí byť časom veľkodušného darovania sa, úprimnej obety.» (108)

4. kapitola: Veľká novina pre všetkých mladých

Pápež mladým ohlasuje tri veľké pravdy: „Boh ťa miluje, nikdy o tom nepochybuj.“ (112) Vysvetľuje, že pamäť nebeského Otca „nie je ako nejaký harddisk, ktorý zapisuje a archivuje všetky naše dáta. Jeho pamäť je nežným srdcom súcitu, ktoré sa raduje z definitívneho vymazania každej našej stopy zla... Pretože ťa miluje.“ (115)

Druhou pravdou je spása v Ježišovi Kristovi: „Kristus ťa zachraňuje.“ A napokon tretia veľká pravda znie: „On žije!“

5. kapitola: Cesty mladých

«Nespoznáš pravú plnosť toho, čo znamená byť mladým, ak... nežiješ priateľstvo s Ježišom.» (150)

«V každej chvíli života môžeme obnoviť a dať vzrásť našej mladosti. Keď som začal moju službu pápeža, Pán rozšíril moje horizonty a dal mi obnovenú mladosť. To isté sa môže stať páru zosobášenému už mnohé roky či mníchovi v jeho kláštore.» (160)

«Duch Svätý nás chce podnietiť, aby sme vyšli zo seba samých, aby sme objali druhých... Preto je vždy lepšie prežívať vieru spoločne a prejavovať našu lásku v komunitnom živote.» (164)

Pápež spomína aj „riziko uzatvárania sa v malých skupinkách“:

«Cítia, že žijú bratskú lásku, no možno sa ich skupina stala jednoduchým predĺžením vlastného ja. Toto sa zhoršuje, ak je povolanie laika chápané len ako istá služba vo vnútri Cirkvi..., zabúdajúc na to, že povolanie laikátu je predovšetkým láskou v rodine a sociálnou či politickou dobročinnosťou.» (168)

Pre to, aby mladosť uskutočnila svoj cieľ v priebehu života, musí byť časom veľkodušného darovania sa, úprimnej obety.

«Sociálne nasadenie a priamy kontakt s chudobnými zostávajú základnou príležitosťou objavenia či prehĺbenia viery a rozpoznávania vlastného povolania.» (170)

6. kapitola: Mladí s koreňmi

Pápež upozorňuje na škodlivé ponuky, ktoré odrezávajú mladého človeka od koreňov. Patrí sem aj falošný kult mladosti:

«Mladistvé telo sa stáva symbolom tohto nového kultu, teda všetko to, čo má dočinenia s mladým telom, sa stáva idolom a predmetom neobmedzenej túžby, a na to, čo nie je mladé, sa hľadí s opovrhnutím. Toto je však zbraň, ktorá privádza k tomu, že degraduje predovšetkým mladých.» (182)

«Drahí mladí, nedovoľte, aby využívali vašu mladosť na propagovanie povrchného života, ktorý si zamieňa krásu s vonkajším výzorom.» (183)

«Božie slovo odporúča nestratiť kontakt so seniormi, aby sme mohli nazbierať ich skúsenosť.» (188)

7. kapitola: Pastorácia mladých

Samotní mladí „sú aktérmi pastorácie mladých, sprevádzaní a vedení, avšak slobodní nachádzať vždy nové cesty s kreativitou a smelosťou“. (203)

«Tu je vaša veľká úloha: odpovedať na paralyzujúce slogany kultúrneho konzumizmu dynamickými a silnými rozhodnutiami, hľadaním, poznávaním a delením sa.» (223)

Medzi oblasťami, v ktorých sa má rozvíjať pastorácia, pápež menuje aj ume-

nie (226), šport (227) a ochranu prírody (228).

Svätý Otec pozýva byť „Cirkvou s otvorenými dverami“:

«Musí tu byť miesto aj pre všetkých tých, ktorí majú iné vízie života, vyznávajú iné viery či prehlasujú sa za tých, ktorým je náboženský horizont cudzí.» (235)

Príklad tohto prístupu je podľa pápeža v evanjeliovom príbehu emauzských učeníkov:

«Mladý človek, ktorý ide na púť, aby si od Panny Márie vyprosil pomoc a pozve priateľa či spoločníka, aby ho sprevádzal, týmto jednoduchým gestom koná vzácny misionársky skutok.» (239)

Pastorácia mladých „má byť vždy misionárskou pastoráciou“ (240), spomína pápež.

Ten, kto sprevádza mladých, sa má vyznačovať nasledujúcimi charakteristikami, ktoré v procese synody vyjadrili samotní mladí:

«Byť verným kresťanom, angažovaným v Cirkvi a vo svete; neustále sa usilovať o svätosť; nesúdiť, ale ujímať sa človeka; aktívne načúvať potrebám mladých; odpovedať prívetivo; poznať seba samých; vedieť si uznať vlastné limity; poznať radosti i bolesti duchovného života. Vlastnosťou prvoradej dôležitosti je vedieť sa uznať za ľudí schopných robiť chyby: nie za dokonalých, ale za hriešnikov, ktorým bolo odpustené.» (246)

Základnou vecou je rozlišovať a objaviť, že to, čo chce Ježiš od každého mladého, je predovšetkým jeho priateľstvo.

8. kapitola: Povolanie

«Základnou vecou je rozlišovať a objaviť, že to, čo chce Ježiš od každého mladého, je predovšetkým jeho priateľstvo.» (250)

«Náš život na zemi dosiahne svoju plnosť vtedy, keď sa premení na obetu.» (254)

«Toto „byť pre druhých“ v živote každého mladého človeka je zvyčajne spojené s dvoma základnými otázkami: s vytvorením novej rodiny a s prácou.» (258)

«Je pravda, že nemôžeš žiť bez práce a že niekedy budeš musieť prijať to, čo nájdeš, no nikdy sa nevzdávaj svojich snov, nikdy definitívne nepochovávaj isté povolanie, nikdy sa nevzdávaj.» (276)

9. kapitola: Rozlišovanie

«Prejavom rozlišovania je úsilie rozpoznať svoje vlastné povolanie. Je to úloha, ktorá si vyžaduje priestory samoty a ticha, pretože ide o veľmi osobné rozhodnutie, ktoré nikto nemôže urobiť za nás.» (283)

Ten, kto mladým pomáha pri rozlišovaní, má vedieť „načúvať“, „zachytiť správny moment, v ktorom sa rozlišuje medzi milosťou a pokušením“, vedieť načúvať tomu, „kam ten druhý skutočne chce ísť“. (294)

Posynodálnu apoštolskú exhortáciu Christus vivit uzatvára pápež František týmto záverečným odkazom:

«Drahí mladí, rád vás uvidím bežať rýchlejšie než ten, kto je pomalý a ustrácha ný. Bežte priťahovaní tou Tvárou, tak veľmi milovanou, ktorej sa klaniame vo svätej Eucharistii a ktorú rozpoznávame v tele trpiaceho brata... Cirkev potrebuje váš elán, vaše intuície, vašu vieru... A keď dorazíte tam, kam sme my ešte nedospeli, majte trpezlivosť na nás počkať.» (299)

Kníhkupectvo Verbum

TEL: 037/7769420; FAX: 037/7769437;
MAIL: VERBUM@SVD.SK

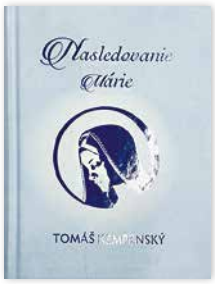

Nasledovanie Márie
Tomáš Kempenský
Kniha sa skladá zo spisov o Panne Márii, starostlivo vyňatých z diel Tomáša Kempenského a ponúka skvelý spôsob ako napredovať na ceste za Ježišom prostredníctvom pripodobňovania sa jeho svätej Matke.
205 strán, cena: 5,90 EUR

Svätý Dominik Savio
Teresio Bosco
Kniha sleduje životnú skicu tohto svätca. Zaznamenáva aj dôkazy, ktoré boli podnetom jeho svätorečenia a výpovede ľudí, ktorí ho osobne poznali: učiteľov, spolužiakov a ľudí, ktorí denno-denne s ním žili.
139 strán, cena: 5,99 EUR

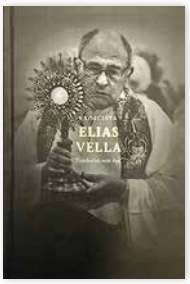

Exorcista Elias Vella
Diabol sa nás bojí
Elias Vella
V knihe nám populárny maltský kňaz poodhalí pozadie svojej služby i života, ktorý prináša ovocie po celom svete. Ako misionár a rečník navštívil množstvo krajín a Slovensko nebolo výnimkou.
151 strán, cena: 12,50 EUR

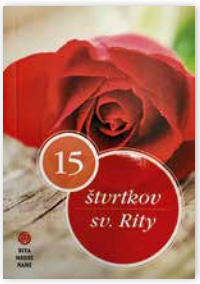

15 štvrtkov sv. Rity
Juraj Pigula
Sv. Rita z Cascie patrí medzi najdôležitejšie svätice augustiniánskej rehole. 15 rokov svojho života bola stigmatizovaná – na čele nosila tŕň utrpenia z Pánovej koruny.
92 strán, cena: 2,00 EUR

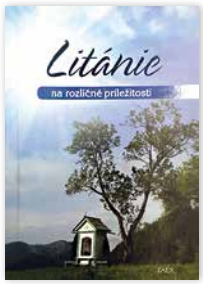

Litánie na rozličné príležitosti
Gabriel Varga (ed.)
Litániová forma modlitby má v sebe veľkú silu a jej hodnota je veľká. Opakovanie určitých viet a formúl nám pomáha prehĺbiť emócie a túžby vznikajúce v našom srdci, ktoré nám je niekedy zaťažko vysloviť.
166 strán, cena: 1,90 EUR

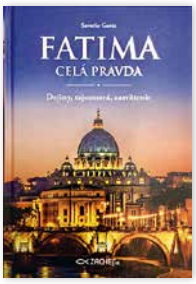

Fatima – celá pravda
Saverio Gaeta
Fatima - celá pravda je pútavo napísaná kniha, ktorá vrhá nové, definitívne svetlo na udalosti, čo tak hlboko poznačili a zmenili beh dejín sveta i Cirkvi v dvadsiatom storočí.
220 strán, cena: 8,90 EUR

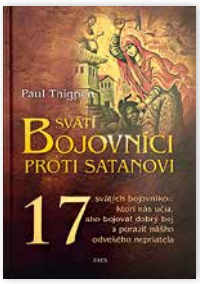

Svätí bojovníci proti satanovi
Paul Thigpen
Výnimočnosť tejto knihy spočíva v skutočnosti, že všetky príbehy v nej zaznamenané sú pravdivé. Autor v nej opisuje inšpiratívne a triumfálne osudy 17 svätcov, ktorí bojovali so Satanom.
232 strán, cena: 7,90 EUR

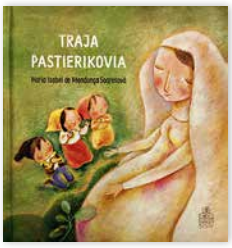

Traja pastierikovia
Maria Isabel de Mendoça Soaresová
Lucia, František a Hyacinta, veselé deti z Fatimy, zažili niečo ohromné. Keď sa hrali a pásli ovce svojich rodičov, viackrát sa im zjavil anjel strážny Portugalska a Panna Mária.
33 strán, cena: 8,00 EUR

Objednávací kupón Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko: **Ulica:**

Mesto, PSČ: **Podpis:** **Tel.:**

Objednávací kupón možno posielať na adresu: Kníhkupectvo VERBUM, Kalvária 3, 949 01 Nitra, tel: 037/7769420; fax: 037/7769437; mail: verbum@svd.sk

Afrika – kontinent nádeje

Text: P. Martin Štefanec SVD Foto: Archív SVD

O Afrike stále koluje veľa nejasných a skreslených predstáv – chudoba, choroby, nestabilná bezpečnostná situácia... Afrika ponúka veľa prírodných i kultúrnych skvostov. Bohatstvo nielen materiálne, ale i duchovné. Pochopiť Afriku i napriek množstvu informácií pre nás bude asi ťažké. Je to ale bezpochyby kontinent nádeje, ktorý má čo ponúknuť človeku dnešnej doby.

Zemepisné údaje

Afrika je druhý najväčší kontinent na svete – 30 065 000 km², pokrývajúci približne 20 % suchého zemského povrchu a 6 % celkovej plochy planéty. Je ohraničená Indickým oceánom na východe, Atlantickým oceánom na západe a Stredozemným morom na severe. Kanál Červeného mora a Suez leží na severovýchode a oddeľuje Afriku od Ázie. Najdlhšia rieka na svete Níl, merajúca 6695 km – tečie na sever a končí v delte, ktorá sa vypúšťa do Stredozemného mora. Najväčšia púšť na svete Sahara s rozlohou 9 000 000 km² pokrýva väčšinu severnej Afriky. Kalaharijská púšť v juhozápadnej Afrike meria 259 000 km². Pohorie Atlas leží na severozápade Afriky a najvyššia hora Kilimandžáro, 5895 m, je v Tanzánii.

Ročné obdobia v regiónoch Afriky

Afrika je široko rozdelená na päť regiónov. Ročné obdobia sú pomerne dobre definované v tých regiónoch, ktoré ležia v severnej a južnej pologuli – na severe a juhu Afriky.

Severná Afrika
– Jar: marec, apríl, máj.
– Leto: jún, júl, august.
– Jeseň: september, október, november.
– Zima: december, január, február.

Južná Afrika
– Jar: august, september, október.
– Leto: november, december, január.
– Jeseň: február, marec, apríl.
– Zima: máj, jún, júl.

Sezóny západnej, strednej a východnej Afriky sú ťažšie definovateľné a majú tendenciu mať stálejší teplotný rozsah v priebehu celého roka.

Podnebie

Africká atmosféra sa riadi svojou pozíciou na svete a môže byť široko rozdelená do piatich rôznych typov klímy:

Dažďové pralesy. Táto oblasť sa vyznačuje veľmi vysokými teplotami a vysokými zrážkami počas celého roka.
Savana. Tento región má veľmi vysoké teploty po celý rok a dážď iba počas letnej sezóny.
Step. Tento región má počas celého roka vysoké teploty a počas letnej sezóny iba obmedzené zrážky.
Púšte. Vysoké teploty počas celého roka s veľmi malým dažďom.
Stredomorská oblasť. Teplé až vysoké teploty s dažďom v jesenných a zimných mesiacoch.
V Afrike je 53 krajín.

Demografia

Africká populácia rapídne rastie s mierou rastu približne 3 % ročne.

Pusté oblasti sú najmenej osídlené, zatiaľ čo najľudnatejšie oblasti sú na severe, juhu a okolo Guinejského zálivu.

Krajiny s najvyšším počtom obyvateľov (s najbližším miliónom) sú:
Nigéria – 130 miliónov
Egypt – 71 miliónov
Etiópia – 68 miliónov
Konžská demokratická republika – 55 miliónov
Južná Afrika – 44 miliónov

Botswana a Južná Afrika sú najviac ekonomicky rozvinuté regióny, zatiaľ čo Nigéria je najväčší región produkujúci ropu v Afrike.

Asi 70 % obyvateľov Afriky sa spolieha na poľnohospodárstvo, pretože príjmy z obdobia sucha môžu spôsobiť vážne ťažkosti. Africké prostredie spolu s účinkami obchodovania s otrokmi, kolonizáciou, medzinárodným obchodom a vnútornými vojnami a konfliktmi urobia Afriku najchudobnejším kontinentom na svete.

Rastlinný život

Rastlinný život v Afrike je široký a rôznorodý a líši sa podľa klimatických oblastí. Pusté oblasti sú domovom tých rastlín, ktoré môžu prežiť suché podmienky a zahŕňajú odrody citrusov, olivovníky a kaktusy.

Regióny stepí a savany sa vyznačujú veľkými otvorenými plochami vysokej trávy. Oblasti dažďového pralesa sú džungle hustých mokrých lesov.

Živočíšny život

Africká oblasť trávnatých plôch je domovom mnohých známych divých zvierat, napríklad slona afrického, antilopy, paviána, byvola, geparda, žirafy, hrocha, hyeny, impala, šakala, leoparda, leva, nosorožca, supa, zebry a ďalších.

Oblasti dažďových pralesov sú domovom širokého spektra hmyzu, vtákov a zvierat vrátane antilopy, šimpanzov, goríl, hrochov a papagájov.

Kresťanstvo v Afrike

Systematická evanjelizácia Afriky sa začala v minulom storočí zásluhou niektorých misijných inštitútov a veľkých horliteľov za misie v Afrike. V roku 1900 mala Afrika 107,8 miliónov obyvateľov. Do roku 1995 tento počet stúpol na 725,8 miliónov. Kým v roku 1900 bolo v Afrike 2 064 270 katolíkov, do roku 1995 tento počet vzrástol na 107 077 000. V tom istom roku bolo v Afrike 23 922 kňazov – z toho 13 421 diecéznych a 10 501 rehoľných. Postupne stúpal i počet domorodých sestier – v roku 1995 bolo v Afrike 46 664 rehoľných sestier. Do roku 1995 sa vybudovalo 152 seminárov s 13 383 študentmi. Treba spomenúť aj päť inštitútov na univerzitnej úrovni.

Existuje predovšetkým jedna spoločná hodnota, ktorá preniká africkú dušu vo všetkých jej kultúrach, a tou je radosť zo života. Afričan má hlboký zmysel pre náboženstvo, zmysel pre posvätno. Afričan verí v účinnosť modlitby. Obracia sa na Boha dojemnými výrazovými prostriedkami, aj vonkajšími, ktoré vychádzajú z hlbokej úcty voči Božej velebnosti a nadprirodzenosti.

* * *

Ako hovorí kardinál Jozef Tomko: *„Afrika je kontinentom nádeje. Vidno tam svitanie nového misijného veku, ktorý sa stane jasným dňom bohatým na ovocie.“*

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Ružencové bratstvo – Rišňovce 120,- EUR • Klub kresťanských dôchodcov – Nitra Kalvária 50,- EUR • Gymnázium – Šurany 50,- EUR • Bohuznáma – Topoľčany 15,- EUR • Od členov Bratstva sv. ruženca – Rišňovce 140,- EUR • Bohuznámi – Horovce 50,- EUR • Mária K. – Topoľčany 30,- EUR • Odberatelia Hlasov Štiavnička 25,- EUR • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,- EUR • Odberatelia Hlasov Bzenica 70,- EUR • Odberatelia Hlasov Melčice - Lieskové 60,- EUR • LSVF Prievoz 100,- EUR • Odberatelia Hlasov a Posla Budmerice 114,- EUR • Deviatnik k sv. rodine Valaská Belá 30,- EUR • Ženy zo Šuňavy 320,- EUR • Odberatelia Posla Trnava - Modranka 70,- EUR • Veriaci, deviatnik Valaská Belá 65,- EUR • Dobrodinci Liptovská Teplá 100,- EUR • Ružencové bratstvo Považská Bystrica 50,- EUR • Ženy zo Šuňavy 60- EUR • odberatelia hlasov Žabokreky n.N 20,- EUR • Odberatelia Hlasov Medzibrodie nad Oravou 77,- EUR • Odberatelia Hlasov Dolný Lopašov 30,- EUR • Odberatelia Hlasov Ruskovce 50,- EUR • Odberatelia Hlasov Jabloňové 50,- EUR • Misijní priatelia Staškov u Kožákov 100,- EUR • Odberatelia Hlasov Malatiná 100,- EUR • Odberatelia hlasov Alekšince 50,- EUR • Odberatelia hlasov Rybany 43,- EUR • Odberatelia Hlasov z Modry nad Cirochou 30,- EUR • Odberatelia Hlasov Hronské Kľačany 16 ,- EUR • Odberatelia Hlasov a Posla z Trenčína 100,- EUR • Dobrodinci z Čajkova 70,- EUR • Odberatelia Hlasov z Kluknavy 140,- EUR • Anna Zahurancová 50,- EUR • Odberatelia Hlasov a Posla Zemplínska Teplica 70,- EUR • Bohuznáma Lovce 10,- EUR • Odberatelia Hlasov Dežerice 50,- EUR • Odberatelia Hlasov Cífer 145,- EUR • Odberatelia Hlasov z Habovky 110,- EUR • Ružencový spolok Močenok 90,- EUR • Odberatelia Hlasov Sološnica 30,- EUR • Odberatelia Hlasov Modrova 40,- EUR • Čitatelia Hlasov Štiavnik 60,- EUR • Odberatelia Hlasov Terňa 20,- EUR • Odberatelia Hlasov z Pečenian 105,- EUR • Bohuznáma z Horných Držkoviec 40,- EUR • Odberatelia Hlasov, Posla a spol. z Koplotoviec 68,- EUR • Odberatelia Hlasov pri kostole sv. Heleny Trnava 200,- EUR • Odberatelia Hlasov Krásno pri Topoľčanoch 25,- EUR • Odberatelia Hlasov Mútne 110,- EUR • Veriaci farnosti Nedožery-Brezany a filiálok Pravenec a Poluvsie 352,- EUR • Odberatelia Hlasov Dechtice 34,- EUR • Ružencové bratstvo Markušovce 50,- EUR • Odberatelia Hlasov Žabokreky n.N 20,- EUR • Ružencové spoločenstvo Soblahov 350,- EUR • Odberatelia Hlasov z Bzenice 70,- EUR • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,- EUR • Odberatelia Hlasov Žilina 40,- EUR • Ženy z deviatnika Vojňany 75,- EUR • Deviatnik Kto dá prístrešie Svätej rodine Hlohovec 120,- EUR • Deviatnik Dolný Lopášov 50,- EUR • Predvianočný deviatnik Tajov 70,- EUR • Deviatník - Hľadáme prístrešie pre sv. rodinu - Kalameny 100,- EUR • Čitatelia Hlasov Veľké Uherce 100,- EUR • Kolektív lásky Liptovská Teplička 280,- EUR • Čitatelia Hlasov Úľany nad Žitavou 220,- EUR •

„Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplatiteľom sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z.. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu.“

Predplatné na rok 2019 je 12 eur

Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK9509000000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

Modlitba k Panne Márii Fatimskej

Keď sa utiekame k tebe, Božia Matka,
ktorá si nám darovala Ježiša –
požehnaný plod tvojho
najčistejšieho lona,
Slovo, ktoré sa stalo telom,
Vykupiteľa sveta,
osobitne sladko nám znie jeho slovo,
ktoré adresoval tebe
a ktorým ťa urobil našou Matkou:
„Žena, hľa tvoj syn!“...Preto, Matka,
podobne ako apoštol Ján
aj my ťa chceme vziať do nášho domu,
aby sme sa od teba učili pripodobniť
sa tvojmu Synovi.
Žena, hľa tvoje deti!
Sme tu pred tebou,
aby sme tvojej materinskej
starostlivosti zverili
samých seba, Cirkev, celý svet.
Vypros nám u svojho milovaného
Syna,
aby nás štedro obdaroval Duchom
Svätým,
Duchom pravdy,
ktorý je prameňom života.
Prijmi ho pre nás a s nami
ako v prvotnej jeruzalemskej komunite
zídenej v deň Turíc.

Nech Duch otvorí srdcia
spravodlivosti a láske,
nech osoby a národy vedie
k vzájomnému porozumeniu
a pevnej túžbe po mieri.
Zverujeme ti všetkých ľudí, počnúc
najslabšími:
deti, ktoré ešte neprišli na svet
i tie, ktoré sa narodili v chudobných
a bolestných podmienkach;
mladých, ktorí hľadajú zmysel;
ľudí, ktorí sú bez práce
aj tých, ktorí trpia hladom a chorobou.
Zverujeme ti zadĺžené rodiny,
starých ľudí, o ktorých sa nik nestará
i tých, čo sú opustení a bez nádeje.
Ó, Matka, ty poznáš bolesti
a nádeje Cirkvi a sveta;
pomáhaj svojim deťom
v každodenných skúškach,
ktoré život nadelil každému,
a daj, aby vďaka úsiliu všetkých
nezvíťazila tma nad svetlom.
Tebe, Zornica spásy,
odovzdávame našu cestu
do nového tisícročia,
aby pod tvojím vedením
všetci objavili Krista, Svetlo sveta
a jediného Spasiteľa,
ktorý s Otcom i Duchom Svätým
kraľuje na veky vekov.
Amen.

V Ríme 8. októbra 2000

JÁN PAVOL II.

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5